

**Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Rudzie Śląskiej
i innych miejskich jednostek
organizacyjnych pomocy społecznej
w 2005 roku**

**Zestawienie dochodów i wydatków
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
Miejskich jednostek organizacyjnych pomocy społecznej
za rok 2005 r.**

WYDATKI

Dział Rozdział		Plan	Wykonanie
Zadania własne		32 262 007,00	31 707 442,23
852	85214 Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ub. Em. I rent.	10 160 752,00	10 116 807,64
	85215 Dodatki mieszkaniowe	8 736 120,00	8 592 602,47
	85219 Ośrodki pomocy społecznej	9 389 870,00	9 244 768,42
	85220 Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	116 820,00	101 893,74
	85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	628 900,00	601 682,91
	85295 Pozostała działalność	3 229 545,00	3 049 687,05
Zadania zlecone		19 187 605,00	19 090 940,02
851	85195 Pozostała działalność	316,00	316,00
852	85212 Świadczenia rodzinne, zaliczka alimentacyjna	17 249 650,00	17 157 366,83
	85213 Składki na ubezpieczenia zdrowotne	128 817,00	128 817,00
	85214 Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia Emerytalne i rentowe	1 578 822,00	1 578 375,75
	85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	230 000,00	226 064,44
Zadania własne powiatu		9 489 987,00	9 177 038,40
852	85201 Placówki opiekuńczo-wychowawcze (Rodzinne Domy Dziecka)	1 191 340,00	1 064 027,71
	85202 Domy pomocy społecznej	5 544 427,00	5 495 191,05
	85203 Ośrodki wsparcia	320 000,00	320 000,00
	85204 Rodziny zastępcze	2 351 843,00	2 217 755,64
	85324 PFRON	82 377,00	80 064,00
Zadania zlecone powiatu		861 962,00	861 268,05
851	85156 Składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nie objętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego (RDD i DPS)	10 103,00	9 409,05
852	85203 Ośrodki wsparcia (ŚDS)	851 859,00	851 859,00
Porozumienia		816 314,00	688 220,26
852	85201 Placówki opiekuńczo – wychowawcze	580 467,00	518 779,55
	85204 Rodziny zastępcze	232 847,00	166 440,97
	85295 Pozostała działalność	3 000,00	2 999,74
		Razem 62 617 875,00	61 524 908,96

DOCHODY

Dział		Rozdział	Plan	Wykonanie
		Zadania własne	123 448,00	196 105,09
758	75814	Różne rozliczenia finansowe		314,05
852	85212	Świadczenia rodzinne, zaliczka alimentacyjna oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego		315,00
	85214	Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe		11 940,67
	85219	Ośrodki pomocy społecznej	1 020,00	4 787,55
	85220	Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	29 860,00	36 387,82
	85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	92 568,00	137 403,83
	85295	Pozostała działalność		4 956,17
		Zadania zlecone	9 600,00	37 287,80
852	85212	Świadczenia rodzinne, zaliczka alimentacyjna oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego		8 440,70
	85219	Ośrodki pomocy społecznej		18 978,45
	85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	9 600,00	9 868,65
		Zadania własne powiatu	1 068,00	113 797,32
852	85201	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	1 068,00	46 180,40
	85202	Domy pomocy społecznej		52 992,04
	85204	Rodziny zastępcze		14 532,80
	85295	Pozostała działalność		92,08
Dotacje celowe otrzymane z powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień				
		Zadania własne powiatu	0,00	104 336,13
852	85201	Placówki opiekuńczo-wychowawcze		49 413,96
	85204	Rodziny zastępcze		53 531,68
758	75814	Różne rozliczenia finansowe		1 390,49
Zwroty zasiłków nienależnie lub w nadmiernej wysokości wypłaconych w latach ubiegłych				
			0,00	71 529,68
852	85204	Rodziny zastępcze		2 947,97
	85212	Świadczenia rodzinne, zaliczka alimentacyjna oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego		59 687,38
	85214	Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe		8 894,33
Porozumienie Nr 24/01 z dnia 17.10.2005 r.				
			0,00	8,14
852	85295	Pozostała działalność		8,14
Ogółem:			134 116,00	523 064,16

I. Informacje ogólne

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej jest jednostką organizacyjną Miasta Ruda Śląska, powołaną uchwałą Miejskiej Rady Narodowej w Rudzie Śląskiej Nr 55/XIII/90 z dnia 28 lutego 1990 roku w sprawie utworzenia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, dla realizacji zadań pomocy społecznej. Podstawę działalności Ośrodka stanowi ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (Dz. U. 64, poz. 593 z późniejszymi zmianami).

Środki finansowe na realizację zadań pomocy społecznej pochodzą ze środków samorządowych budżetu Miasta, z dotacji celowych z budżetu państwa oraz z innych prawem dopuszczalnych źródeł, a zadania dzieli się odpowiednio na zadania własne i zadania zlecone.

II. Charakterystyka realizowanych zadań

Obowiązek wykonywania zadań z zakresu pomocy społecznej w 2005 roku spoczywał na organach jednostek samorządu terytorialnego oraz na administracji rządowej, w zakresie ustalonym ustawami. Powyższe zadania w Rudzie Śląskiej realizował Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz inne miejskie jednostki organizacyjne pomocy społecznej, a także organizacje pozarządowe.

I. Do zadań własnych gminy z zakresu pomocy społecznej należało:

- 1/ udzielanie schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- 2/ świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania,
- 3/ przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, celowych specjalnych oraz zasiłków okresowych,
- 4/ przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego,
- 5/ przyznawanie pomocy rzeczowej,
- 6/ pokrywanie wydatków na świadczenia zdrowotne,
- 7/ przyznawanie i wypłacanie zasiłków i pożyczek, a także pomocy w naturze na ekonomiczne usamodzielnienie,
- 8/ prowadzenie pracy socjalnej,
- 9/ sprawianie pogrzebu w sposób ustalony przez gminę zgodnie z wyznaniem zmarłego, w tym osobom bezdomnym,
- 10/ udzielanie zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- 11/ tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną,

- 12/ prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo – wychowawczych wsparcia dziennego i mieszkaniach chronionych,
- 13/ kierowanie do domów pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu.

2. Zadania zlecone gminie obejmowały:

- 1/ przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,
- 2/ opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne, określone w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia,
- 3/ świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 4/ zadania wynikające z rządowych programów pomocy społecznej, bądź innych ustaw mających na celu ochronę poziomu życia osób i rodzin po zagwarantowaniu odpowiednich środków - przyznawanie i wypłacanie zasiłków związanych z klęską żywiołową i ekologiczną,
- 5/ prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

3. Zadania własne powiatu z zakresu pomocy społecznej obejmowały:

- 1/ zapewnienie, organizowanie i prowadzenie usług o określonym standardzie w domach pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym,
- 2/ realizację projektów powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych,
- 3/ udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach oraz specjalistycznego poradnictwa (prawnego, psychologicznego, socjalnego),
- 4/ pomoc dla osób opuszczających rodziny zastępcze, niektóre rodzaje placówek opiekuńczo-wychowawczych i zakłady dla nieletnich,
- 5/ organizowanie opieki w rodzinach zastępczych i udzielanie pomocy pieniężnej dla rodzin zastępczych na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci,
- 6/ prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych - Rodzinnych Domów Dziecka,
- 7/ pomoc w integracji ze środowiskiem osób opuszczających zakłady karne oraz niektóre rodzaje placówek opiekuńczo-wychowawczych.

4. Zadania zlecone powiatowi z zakresu pomocy społecznej obejmowały:

- 1/ opłacanie składek za wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych i niepełnoletnich pensjonariuszy domów pomocy społecznej,
- 2/ udzielanie pomocy repatriantom,
- 3/ organizowanie i zapewnienie funkcjonowania powiatowego ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi - Środowiskowego Domu Samopomocy.

5. Inne zadania realizowane przez powiat wykonywane przez Ośrodek:

1/ rehabilitacja społeczna w tym:

- a) dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- b) dofinansowanie sportu, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- c) dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych i leczniczych środków technicznych,
- d) dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej,
- e) dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych,
- f) dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny,

2/ rehabilitacja zawodowa w tym;

- a) refundacja kosztów tworzenia nowych stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych,
- b) refundacja wynagrodzeń osób niepełnosprawnych zatrudnionych na utworzonych stanowiskach.

III. Charakterystyka udzielonych świadczeń

I. Zadania własne gminy:

W roku sprawozdawczym zadania te realizowano w formie:

- udzielania posiłku dla **2 480** osób na kwotę **1 303 466 zł**,
- zasiłku celowego na zakup niezbędnej odzieży dla **1 862** osób na kwotę **286 285 zł**,
- zasiłku na pokrycie kosztów leczenia w publicznych zakładach opieki zdrowotnej dla **14** osób na kwotę **11 729 zł**,
- zasiłku celowego na pokrycie niezbędnych potrzeb powstałych w wyniku zdarzenia losowego dla **14** osób na kwotę **23 971 zł**,

- zasiłku okresowego dla **2 954** osób na kwotę **3 656 231 zł** – na realizację tych świadczeń gmina otrzymała dotację celową z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych w wysokości **2 155 260 zł**,
- sprawienia pogrzebu dla **36** osób na kwotę **35 194 zł**,
- usług opiekuńczych i opiekuńczo - pielęgnacyjnych* dla **323** osób na kwotę **601 683 zł**,
- schronienia dla **234** osób na kwotę **14 248 zł**.

* Usługi opiekuńcze i specjalistyczne u podopiecznych w roku 2005 wykonywał wyłoniony w drodze przetargu Ośrodek Pielęgniarstwa „Pomoc w Zdrowiu i Chorobie” z siedzibą w Rudzie Śląskiej - Wirku. Usługi, w zależności od posiadanych przez świadczeniobiorcę dochodów, są częściowo odpłatne, zgodnie z Uchwałą Nr 468/XXVI/2004 Rady Miejskiej w Rudzie Śląskiej z dnia 27.05.2004r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze zapewniane w miejscu zamieszkania oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat jak również trybu ich pobierania, w brzmieniu ustalonym uchwałą Nr 786/XLI/2005 Rady Miejskiej w Rudzie Śląskiej z dnia 19.05.2005 r. W roku 2005 Uchwałą tą został wprowadzony nowy rodzaj usług w formie **treningu w prowadzeniu gospodarstwa domowego w rodzinach niewydolnych**. Treningi mają na celu wyuczenie rodzin planowania i monitorowania wydatków, wyrobienie nawyków i dbałości o higienę osobistą oraz najbliższego otoczenia, przygotowywanie racjonalnych posiłków, odpowiednich do wieku dziecka oraz właściwe żywienie rodziny.

Jednym z zadań obowiązkowych gminy jest prowadzenie pracy socjalnej, rozumianej jako zawodowa działalność skierowana na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. W zakres tych działań wchodzi pomoc w załatwianiu wszelkiego rodzaju spraw urzędowych, doradztwo, w tym prawne i psychologiczne, pomoc w utrzymaniu kontaktu z otoczeniem oraz zacieśnianiu więzi rodzinnych, integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem, pomoc w adaptacji i usamodzielnieniu osób opuszczających rodziny zastępcze, placówki wychowawcze, placówki resocjalizacyjne i zakłady karne, a także pomoc osobom bezdomnym w realizacji indywidualnego programu wychodzenia z bezdomności.

Praca socjalna wymaga współpracy pracownika socjalnego z wieloma podmiotami, a w szczególności organizacjami społecznymi, instytucjami charytatywnymi, służbą zdrowia, szkołami w celu przeprowadzenia wspólnych oraz uzupełniających się działań. Pracą socjalną w 2005 roku objętych zostało **5 759** środowisk, co stanowi **16 529** osób, w których występują problemy o różnym

charakterze, a w szczególności bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, bezdomność, trudności osób po opuszczeniu placówek opiekuńczo-wychowawczych, rodzin zastępczych, zakładów karnych oraz przemoc domowa.

Jedną z form specjalistycznej pracy socjalnej była praca Zespołu Readaptacji Psychospołecznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Pracownicy Zespołu prowadzili terapię indywidualną długoterminową oraz krótkoterminową. Należy podkreślić, że ww. terapia prowadzona była we współpracy z oddziałem psychiatrycznym Szpitala Miejskiego Nr 2 w Rudzie Śląskiej oraz Szpitalem dla Psychicznie i Nerwowo Chorych w Toszku.

W roku sprawozdawczym Zespół Readaptacji Psychospołecznej podjął następujące działania:

1. w stosunku do osób z zaburzeniami psychicznymi:

- pomocą objęto **190** osób oraz **75** rodzin, korzystających również z innych form pomocy, a także **25** osób nie korzystających z innych form pomocy,
- ogółem udzielono **612** konsultacji i porad dla rodzin, pracowników socjalnych, lekarzy i samych osób z zaburzeniami psychicznymi,
- prowadzono grupę wsparcia dla **25** osób (1 raz w miesiącu – poniedziałek w ŚDS) – **12** spotkań,
- diagnoza psychologiczna dla **27** osób,
- udział w „turnusie psychoterapeutycznym dla osób z zaburzeniami psychicznymi”;

2. w stosunku do sprawców przemocy:

- pomocą objęto **40** osób i **19** rodzin korzystających również z innych form pomocy,
- terapią indywidualną objęto **39** osób,
- ogółem udzielono **25** konsultacji i porad;

3. w stosunku do osób, które stały się inwalidami:

- realizowano program „Pomoc psychologiczna w sytuacji kryzysowej w stosunku do osób, które stały się inwalidami”, w programie uczestniczyło **66** osób,
- pomocą objęto **66** osób oraz **35** rodzin,
- terapią indywidualną krótkoterminową objęto **66** osób,
- terapią indywidualną długoterminową objęto **13** osób,
- ogółem udzielono **305** konsultacji i porad,
- w grupie wsparcia dla rodzin i opiekunów osób z chorobą Alzheimera uczestniczyło **12** osób,
- z mieszkańcami mieszkania wspólnotowego dla seniorów odbyły się **84** spotkania;

4. w stosunku do osób uzależnionych z obniżoną normą intelektualną:

- w programie diagnostycznym uczestniczyły **94** osoby,
- ogółem udzielono **397** konsultacji i porad,
- skierowano **35** wnioski o przymus leczenia do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- udzielono pomocy dla **21** osób współuzależnionych,
- osoby korzystające z porad i konsultacji, a nie korzystające z innych form pomocy: jednorazowo **8** osób, w długotrwałym kontakcie **3** osoby;

5. Praca z rodzicami biologicznymi, którym dzieci zostały odebrane do placówek lub prowadzona jest intensywna praca socjalna – **26** rodzin;
6. Grupa wsparcia dla mężczyzn długotrwale bezrobotnych (**40** spotkań, **44** uczestników, **38** ukończyło, przyjęto **148** osób – spotkania indywidualne);
7. Grupa wsparcia dla kobiet długotrwale bezrobotnych (**16** spotkań, **20** uczestniczek, **60** osób indywidualnie);
8. Warsztaty dla opiekunek z Ośrodka Pielęgniarstwa przygotowywanych do pełnienia usług specjalistycznych w rodzinach objętych intensywną pracą socjalną (**4** spotkania, **19** osób);
9. Współuczestnictwo w widzeniach z rodzicami biologicznymi i dziećmi, przebywającymi w placówkach opiekuńczo – wychowawczych (**12** rodzin, **104** spotkania);
10. Grupy wsparcia dla pracowników socjalnych – **10** spotkań;
11. Grupy wsparcia dla osób współuzależnionych – **5** spotkań;
12. Zajęcia dotyczące tematyki uzależnienia i współuzależnienia prowadzone dla uczestniczek Grupy wsparcia dla kobiet niewydolnych wychowawczo – **7** spotkań;
13. Praca z osobą dotkniętą chorobą nowotworową – **1** osoba;
14. Praca z osobą niepełnosprawną fizycznie – **1** osoba;

Zadania nieobowiązkowe

Pomocą w ramach zadań nieobowiązkowych Miasta objęto **4 925** rodzin, którym udzielono świadczeń na łączną kwotę **5 386 045 zł**. Pomoc świadczona była w formie zasiłków celowych, celowych specjalnych oraz celowych zwrotnych z przeznaczeniem na: zakup żywności, remonty mieszkań, zakup opału, zakup lekarstw i zakup sprzętu gospodarstwa domowego.

2. Zadania zlecone gminie

Pomocy udzielono w następującej formie:

- zasiłku stałego (dla **563** osób na kwotę **1 578 376 zł**)
- składek na ubezpieczenie zdrowotne za 412 osób pobierających zasiłki stałe i 3 osoby objęte indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności na kwotę **109 138 zł**,
- składek na ubezpieczenie zdrowotne za 43 dzieci przebywające w placówkach pełniących funkcje wychowawcze lub opiekuńcze na kwotę **9 409 zł**,
- składek emerytalno – rentowych dla 3 osób otrzymujących wynagrodzenie rodziny zastępczej na kwotę **24 088 zł**,
- specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi dla **70** osób na kwotę **226 064 zł**.

Łącznie 1 947 075 zł

3. Zadania własne powiatu

Realizowane w roku sprawozdawczym zadania własne obejmowały świadczenia na:

- częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych dla **279** dzieci na kwotę **1 745 100 zł**,
- pokrycie wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka do rodziny (jednorazowe) - na kwotę **12 300 zł**,
- wynagrodzenia dla rodzin zastępczych o charakterze pogotowia rodzinnego bez składek na ubezpieczenia społeczne i fundusz pracy na kwotę **103 206 zł**,
- usamodzielnienie osób opuszczających rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo - wychowawcze - dla **3** wychowanków na kwotę **12 968 zł**,
- kontynuowanie nauki przez wychowanków z rodzin zastępczych, placówek opiekuńczo - wychowawczych dla **26** wychowanków na kwotę **87 424,18 zł**, oraz w formie rzeczowej dla usamodzielnianych wychowanków z rodzin zastępczych dla **8** wychowanków na kwotę **30 168 zł**,

Łącznie 1 991 166,18 zł

Nową formą zastępczego rodzicielstwa, w roku sprawozdawczym było prowadzenie Pogotowia Rodzinnego, jako zadania pełnionego przez rodzinę zastępczą. W 2005 r. funkcjonowały **3** rodziny pełniące funkcję Pogotowia Rodzinnego, które zapewniły opiekę **30** dzieciom.

Zadaniem własnym powiatu jest także udzielanie pomocy w integracji ze społeczeństwem wychowankom opuszczającym placówki opiekuńczo – wychowawcze oraz rodziny zastępcze. Takiej pomocy udzielili pracownicy socjalni:

- **17** wychowankom opuszczającym placówki opiekuńczo - wychowawcze,
- **74** wychowankom opuszczającym rodziny zastępcze,
- **4** wychowankom przebywającym w mieszkaniu chronionym,
- **3** wychowankom po opuszczeniu specjalnego ośrodka szkolno – wychowawczego.

Zgodnie z art. 86 ustawy z dnia 12.03.2004r o pomocy społecznej w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo - wychowawczej lub w rodzinie zastępczej poza terenem powiatu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka istnieje konieczność podpisania porozumienia. Na mocy wskazanego porozumienia powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przekazuje dotację powiatowi, na terenie którego znajduje się placówka lub rodzina zastępcza. Wskazana regulacja w przypadku Rudy Śląskiej dotyczy zarówno dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych jak i rodzin zastępczych.

Ogółem liczba dzieci, dla których zostały zawarte porozumienia dotyczące umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej poza terenem Rudy Śląskiej z innymi powiatami i są przekazywane dotacje wynosi **31**. Wysokość przekazanej innym powiatom dotacji wyniosła **518.779,55** (z uwzględnieniem zwrotów).

Ogółem liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych poza terenem powiatu wynosi **20**. Natomiast liczba rodzin zastępczych poza powiatem **13**. Ogółem kwota dotacji przekazanej innym powiatom z tyt. zawartych porozumień dla rodzin zastępczych wyniosła **166.440,97**.

3.1. Udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach, specjalistyczne poradnictwo.

Zadaniem własnym powiatu realizowanym przez Ośrodek było informowanie o prawach i uprawnieniach klientów zgłaszających się do Ośrodka, a informacji udzielał radca prawny. W roku sprawozdawczym z porad skorzystało **220** osób.

Zakres tematyczny porad obejmował prawo rodzinne i opiekuńcze, zabezpieczenie społeczne oraz ochronę praw lokatorów.

3.2. Domy Pomocy Społecznej

Osoby wymagające całodobowej opieki, w razie niemożności zapewnienia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania przez rodzinę i gminę, kierowane były do domów pomocy społecznej,

ponieważ do zadań z zakresu pomocy społecznej realizowanych przez powiat należy organizowanie i zapewnienie usług o określonym standardzie w domu pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz kierowanie, decyzją administracyjną, osób ubiegających się o przyjęcie do określonego typu domu pomocy.

W roku sprawozdawczym:

- skompletowano **103** nowe wnioski o umieszczenie w domach pomocy społecznej na terenie miasta Ruda Śląska (w tym **85** wniosków dotyczyło mieszkańców Rudy Śląskiej),
- w domach pomocy społecznej umieszczono **57** osób (w tym **51** mieszkańców Rudy Śląskiej), z tego na starych zasadach **0** osób, a na nowych zasadach **57** osób (**51** mieszkańców Rudy Śląskiej),
- na umieszczenie oczekuje **136** osób (w tym **96** osób to mieszkańcy Rudy Śląskiej),
- **25** osób zmarło,
- **16** osób zrezygnowało.

Do domów pomocy społecznej poza powiat w 2005 roku:

- skompletowano **36** wniosków,
- umieszczono w domach pomocy społecznej poza powiatem **28** osób, na nowych zasadach obowiązujących od stycznia 2004 r.

Na terenie Miasta funkcjonuje 5 domów pomocy społecznej, w tym jeden z nich prowadzony jest przez Miasto, natomiast cztery pozostałe przez organizacje pozarządowe – dwa domy przez Caritas Archidiecezji Katowickiej oraz dwa domy przez Zgromadzenie Sióstr Św. Karola Boromeusza.

4. Zadania zlecone powiatowi

Środowiskowy Dom Samopomocy prowadzony jest przez Caritas Archidiecezji Katowickiej i funkcjonuje w strukturze Ośrodka dla Niepełnosprawnych „Najświętsze Serce Jezusa” w Rudzie Śląskiej - Halembie, przy ul. Kłodnickiej 91. W roku sprawozdawczym posiadał **60** miejsc, w tym **40** na pobyt dzienny oraz **20** miejsc hostelowych, z czego **4** miejsca hostelowe dla dzieci i młodzieży upośledzonej umysłowo.

W roku sprawozdawczym:

- z pobytu dziennego skorzystało **47** osób,
- na pobyt dzienny skompletowano **13** wniosków,
- na pobyt dzienny oczekuje **1** osoba,
- z pobytu zrezygnowało **9** osób.
- z pobytu w hostelu skorzystało **41** osób, w tym **3** dzieci,
- skompletowano na miejsce hostelowe **22** nowe wnioski,

- na miejsce hostelowe oczekują **4** osoby,
- z pobytu w hostelu zrezygnowały **23** osoby.

5. Inne zadania realizowane przez powiat wykonywane przez Ośrodek

W roku sprawozdawczym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadania z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej, wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r, o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, póź. 776 z późniejszymi zmianami).

Do zadań tych należało w szczególności:

1/ w zakresie rehabilitacji społecznej:

- dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych dla **588**, w tym **121** dzieci i **195** opiekunów na kwotę **316 643 zł**,
- dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych na kwotę **119 999,82zł**,
- dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych dla **177** osób na kwotę **198 000,20 zł**,
- dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej na kwotę **2 220 400 zł**,
- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych na wnioski indywidualnych osób niepełnosprawnych - dla **54** osób na kwotę **277 190,14 zł**,

2/ w zakresie rehabilitacji zawodowej:

- refundacja wynagrodzeń osób niepełnosprawnych zatrudnionych na utworzonych stanowiskach na kwotę **134 303,02 zł**.

Ponadto Ośrodek sfinansował koszty szkoleń dla osób niepełnosprawnych, przeprowadzanych przez Powiatowy Urząd Pracy na kwotę **10 803,10 zł**.

Wolontariat

W celu rozeznania potrzeb klientów pomocy społecznej opracowano bazę danych o środowiskach wymagających usług wolontarystycznych. W bazie znajdują się podstawowe informacje takie jak: imię i nazwisko klienta, adres, zakres wymaganej pomocy. Zapotrzebowanie złożyli pracownicy socjalni w stosunku do 69 środowisk. Zapotrzebowanie zostało przesłane do Rudzkiego Centrum Informacji i Wolontariatu w następującej formie: dzielnica zamieszkania klienta oraz zakres wymaganej pomocy. W uzasadnionych przypadkach podano również wiek i płeć. Informacje te zostały zamieszczone na stronie internetowej Rudzkiego Centrum Informacji i Wolontariatu.

W celu pozyskania wolontariuszy opracowano informacje o wolontariacie, które przedstawiono:

- 1) Uniwersytetowi Śląskiemu – Wydział Nauk Społecznych,
- 2) Medycznemu Studium Zawodowemu,
- 3) Parafiom Rzymsko – Katolickim,
- 4) Komendzie Hufca ZHP

oraz zamieszczono na stronie internetowej MOPS.

Wśród klientów tut. Ośrodka najczęstszymi adresatami usług wolontarystycznych są :

- osoby niepełnosprawne,
- osoby długotrwale lub ciężko chore,
- osoby niezaradne życiowo z uwagi na podeszły wiek,
- osobom z zaburzeniami psychicznymi,
- rodziny bezradne w sprawach opiekuńczo – wychowawczych,
- dzieci, które przejawiały trudności w nauce.

W roku 2005 koordynowano pracą 50 wolontariuszy. Wolontariusze świadczyli swoje usługi w **53** środowiskach. Ogółem zawarto 69 porozumień. W zakresie wolontariatu udzielono **117** konsultacji wolontariuszom, pracownikom socjalnym, osobom zainteresowanym wolontariatem. Przekazano także własne doświadczenia związane z wolontariatem oraz wzory prowadzonej dokumentacji innym jednostkom działającym w pomocy społecznej.

Ogólna wartość świadczonego w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej wolontariatu do dnia 31.12.2005 r. wyniosła **21 346,45 zł.**, co stanowi **3 539** godzin przepracowanych.

Miejska Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych

W roku sprawozdawczym realizowano następujące projekty, zawarte w Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, przyjęte do realizacji Uchwałą Rady Miejskiej :

- 1) „Monitorowanie problemów społecznych”,
- 2) „Monitoring socjalny – postępowanie w sytuacji kryzysowej długotrwałego pozostawania bez pracy”,
- 3) „Grupa wsparcia dla mężczyzn długotrwale bezrobotnych”,
- 4) „Reintegracja zawodowa kobiet”,
- 5) „Reintegracja społeczno – zawodowa osób długotrwale bezrobotnych”,
- 6) „Mieszkania readaptacyjne dla osób wychodzących z bezdomności”,
- 7) „Grupa wsparcia dla osób wychodzących z bezdomności”,

- 8) „Pomoc osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym. Reintegracja społeczno – zawodowa bezdomnych mężczyzn oraz Reintegracja społeczno – zawodowa bezdomnych kobiet”,
- 9) „Jadłodajnia”,
- 10) „Placówka interwencji kryzysowej dla bezdomnych matek z dziećmi, bezdomnych kobiet oraz kobiet - ofiar przemocy”,
- 11) Program psychoedukacyjny dla osób z problemem alkoholowym z obniżoną normą intelektualną oraz dla osób współzależnych”,
- 12) „Mieszkania chronione wspólnotowe dla seniorów”,
- 13) „Klub Seniora przy Dziennym Domu Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej”,
- 14) „Integracja lokatorów mieszkań wspólnotowych dla seniorów”,
- 15) „Grupa wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi”,
- 16) „Grupa wsparcia dla rodzin i opiekunów osób z chorobą Alzheimera, Parkinsona i innymi zaburzeniami otępiennymi Ośrodkowego Układu Nerwowego”,
- 17) „Środowiskowy Dom Samopomocy z hostelem dla osób z uszkodzeniem Ośrodkowego Układu Nerwowego”,
- 18) „Pomoc Psychologiczna w sytuacji kryzysowej w stosunku do osób niepełnosprawnych fizycznie”,
- 19) „Muzykoterapia dla niepełnosprawnych i ich rodzin”,
- 20) „Hotelik dla dzieci niepełnosprawnych”,
- 21) „Młodzieżowy Klub Absolwenta”,
- 22) „Młodzieżowe Kluby prowadzone przez organizacje pozarządowe”,
- 23) „Utworzenie na terenie miasta Ruda Śląska nowego Rodzinnego Domu Dziecka”,
- 24) „Utworzenie na terenie miasta Ruda Śląska zawodowych rodzin zastępczych”,
- 25) „Utworzenie na terenie miasta Ruda Śląska rodzin zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego”,
- 26) „Program szkolenia rodzin zastępczych „Dom””,
- 27) „Grupa wsparcia dla rodzin zastępczych”,
- 28) „Grupa wsparcia dla dzieci przebywających w rodzinie zastępczej”,
- 29) „Utworzenie grupy wsparcia dla usamodzielnianych wychowanków opuszczających rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo – wychowawcze oraz specjalne ośrodki szkolno – wychowawcze”,
- 30) „Grupa wsparcia o charakterze edukacyjnym dla matek dzieci w wieku 0 – 6 lat przejawiających bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego połączona z warsztatami aktywnego poszukiwania pracy”,
- 31) „Grupy edukacyjne dla rodziców dzieci w wieku szkolnym z problemami opiekuńczo - wychowawczymi”,

- 32) „Dzieci ulicy”,
- 33) „„Pralnia treningowa” – trening sanitarno-higieniczny dla rodzin dysfunkcyjnych żyjących w trudnych warunkach socjalno-bytowych”,
- 34) „Punkt pomocy rzeczowej (magazyn rzeczy używanych: mebli, odzieży, artykułów gospodarstwa domowego)”,
- 35) „Opieka zastępcza realizowana przez placówkę opiekuńczo – wychowawczą typu interwencyjnego”,
- 36) „Pomoc mieszkaniowa dla usamodzielnianych wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo –wychowawcze, zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich, rodziny zastępcze i specjalne ośrodki szkolno – wychowawcze”,
- 37) „Mieszkanie chronione dla usamodzielnianych wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze oraz młodocianych matek”,
- 38) „Grupa edukacyjno-terapeutyczna dla dzieci i młodzieży będących ofiarami i świadkami przemocy”,
- 39) „Grupa edukacyjno-profilaktyczna dla dzieci i młodzieży „Jak radzić sobie z przemocą”,
- 40) „Grupy Edukacyjno-profilaktyczne dla Dzieci i Młodzieży – Klub „Przystań” przy ZSP Nr 4”,
- 41) „Zajęcia profilaktyczno-korekcyjne dla dzieci zagrożonych niedostosowaniem społecznym – Trening Zastępowania Agresji ART.”,
- 42) „Środowiskowa praca z rodziną dziecka umieszczonego w Hoteliku”,
- 43) „Intensywna praca socjalna z rodziną biologiczną dziecka objętego opieką zastępczą”,
- 44) „Rekonstrukcja zdeintegrowanych zachowań sprawców przemocy”,
- 45) „Grupa wsparcia dla kobiet doświadczających przemocy domowej”,
- 46) „Zawiązanie „społeczności” z grupy kobiet przebywających w Domu PCK – Centrum Interwencji Kryzysowej”,
- 47) „Zawiązanie i monitorowanie społeczności lokatorów budynku w Rudzie Śląskiej przy ul. Norwida”,
- 48) „Grupa psychodukacyjna dla rodziców doskonaląca umiejętności wychowawcze oraz dla rodziców niewydolnych wychowawczo”,
- 49) „Świetlice środowiskowe”,
- 50) „Dostosowanie organizacji pomocy społecznej do podejmowanych zadań”.

W roku sprawozdawczym realizowane były również **indywidualne programy wychodzenia z bezdomności**, które mają na celu w możliwie szybkim czasie doprowadzenie do usamodzielnienia osoby bezdomnej.

Współpraca Ośrodka z organizacjami pozarządowymi.

Zgodnie z art. 25 Ustawy o Pomocy Społecznej z dnia 12 marca 2004 roku, organy administracji rządowej i samorządowej mogą zlecać realizację zadania z zakresu pomocy społecznej, udzielając dotacji na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zleconego zadania:

- organizacjom pozarządowym prowadzącym działalność w zakresie pomocy społecznej,
- osobom prawnym i jednostkom organizacyjnym działającym na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancji wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności w zakresie pomocy społecznej.

Prowadzenia świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowych

W roku 2005 w Mieście działało **10** świetlic – **4** w strukturze jednostki miejskiej (Ośrodka Pomocy Dzieciom i Rodzinie), **6** prowadzonych przez organizacje pozarządowe, którym z budżetu Miasta przekazywano dotacje:

- Świetlica Socjoterapeutyczna – Stowarzyszenie Św. Filipa Nereusza w Rudzie Śląskiej – Halembie **(288 600 zł),**
- Świetlica Środowiskowa przy Parafii Ducha Świętego w Czarnym Lesie **(232 820 zł),**
- Świetlica Środowiskowa „Aniołów Stróżów” przy Parafii Św. Pawła w Rudzie Śląskiej – Nowym Bytomiu **(325 948 zł),**
- Świetlica Terapeutyczna „Convivo – Życ wspólnie” w Rudzie Śląskiej **(211 926 zł),**
- Świetlica Środowiskowa Zgromadzenia Sióstr Świętej Elżbiety w Rudzie Śląskiej – Goduli **(223 080 zł),**
- Świetlica Socjoterapeutyczna bł. Józefa Czempieła Stowarzyszenie Św. Filipa Nereusza w Rudzie Śląskiej – Rudzie **(206 200 zł).**

Liczba miejsc w placówkach: **266**, łącznie z ww. formy pomocy korzystało **355** osób. Są to dzieci pochodzące z rodzin dysfunkcyjnych, zagrożonych marginalizacją społeczną. Do zadań świetlic należy m.in.:

- zapewnienie dzieciom opieki i możliwości konstruktywnego spędzania czasu wolnego, w tym organizowanie turnusu kolonii letnich dla dzieci,
- organizowanie zajęć edukacyjno – wychowawczych,
- pomoc w rozwiązywaniu trudności szkolnych,
- wspieranie rozwoju dziecka poprzez umożliwienie kształcenia, rozwój zainteresowań, i indywidualizowanie oddziaływań wychowawczych,

- współpraca z rodziną.

Podmioty realizujące zadanie wyłonione zostały w drodze otwartego konkursu ofert. Na realizację zadania w roku 2005 gmina przekazała środki w wysokości **1 488 574 zł.**

W ramach współpracy sektora pozarządowego z sektorem publicznym w roku 2005 z inicjatywy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej odbył się III Festiwal Świetlic Środowiskowych „Świetlandia”. Celem zorganizowanej imprezy była integracja wszystkich świetlic działających na terenie Miasta oraz prezentacja możliwości artystycznych ich wychowanków. 11 czerwca 2005 r. „Świetlandia” odbyła się pod przewodnictwem Stowarzyszenia Św. Filipa Nereusza, wzięło w niej udział ok. 600 osób.

W uznaniu osiągnięć w dziedzinie pomocy społecznej Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Kierownicy Świetlic z terenu Miasta otrzymali 21 listopada 2005 r. nagrodę specjalną Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

Prowadzenia Placówki Interwencji Kryzysowej dla bezdomnych matek z dziećmi, bezdomnych kobiet oraz kobiet – ofiar przemocy

Zadanie realizowane jest przez Polski Czerwony Krzyż, Śląski Zarząd Okręgowy PCK w Katowicach, oferta wyłoniona została w drodze otwartego konkursu ofert. Centrum Interwencji Kryzysowej z siedzibą w Rudzie Śląskiej 1 ul. Przy Kolei otrzymało w roku 2005 dotację w wysokości **121 398 zł.**

Placówka zapewnia bezdomnym kobietom, które z różnych przyczyn pozbawione zostały miejsca zamieszkania - nocleg oraz całodzienny pobyt, udziela profesjonalnej pomocy psychologicznej, socjalnej, pielęgniarstwa. W roku 2005 w Domu PCK przebywało łącznie **118** osób z terenu Rudy Śląskiej (55 kobiet i 63 dzieci) – 30 kobiet skorzystało z ww formy pomocy z uwagi na bezdomność, 25 – z uwagi na przemoc.

Prowadzenia Punktu Pomocy Rzeczowej

Zadanie realizowane jest również przez Polski Czerwony Krzyż, Zarząd Okręgowy PCK w Katowicach. Magazyn mieści się w Rudzie Śląskiej 1 ul. Matejki 2b. Punkt działa od 01.04.2004r., Jego zadaniem jest: organizowanie, przygotowywanie i wydawanie rzeczy osobom potrzebującym, skierowanym przez pracownika socjalnego. Przyznana kwota dotacji w roku 2005: **20 000 zł.** W roku 2005 łącznie wydano ok. 2 ton rzeczy używanych. Z ww. formy pomocy skorzystało **220** rodzin. Do domu klientów dowieszone zostały: mebleścianki, tapczany, fotele, meble kuchenne, wersalki, piece, pralki automatyczne, łóżeczka dziecięce, sprzęt RTV, lodówki, wózki inwalidzkie, piece elektryczne i gazowe. Z powyższej formy pomocy skorzystało **55** rodzin.

Prowadzenie jadłodajni dla osób bezdomnych i ubogich

Zadanie realizowane było przez Parafię Rzymsko – Katolicką Świętego Pawła w Rudzie Śląskiej 9. Podmiot wyłoniony został w drodze otwartego konkursu ofert. Zadaniem jadłodajni było zapewnienie osobom bezdomnym i ubogim z terenu Miasta jednego ciepłego posiłku dziennie przez 5 dni w tygodniu, w odpowiednich warunkach lokalowych oraz przygotowanie wieczerzy wigilijnej. Liczba miejsc w jadłodajni – **70**, liczba osób objętych pomocą w formie ciepłego posiłku w roku 2005 - **87**. Ponadto codziennie w godzinach od 10.00 do 12.00 osoby bezdomne mogły skorzystać na terenie Jadłodajni ze zbioru czasopism, porozmawiać, wypić gorącą herbatę, co było szczególnie istotne w okresie zimy, ponadto raz w miesiącu organizowana była katecheza dla bezdomnych. Koszt realizacji zadania: **93 730 zł**.

Prowadzenie placówki opiekuńczo – wychowawczej dla dzieci (opieka całodobowa)

Zadanie realizowane było przez Ośrodek Opiekuńczo – Wychowawczy dla Dzieci prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Służebniczek N.M.P. w Gliwicach. Podmiot został wyłoniony w drodze otwartego konkursu ofert. Koszt realizacji zadania w 2005 roku wyniósł **565 784,44 zł**. Podmiot zapewniał dzieciom do lat 7, całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodzicielskiej, całodobową opiekę i wychowanie, celem było również zaspokojenie niezbędnych potrzeb bytowych, rozwojowych dzieci, w tym emocjonalnych, społecznych, religijnych oraz zapewnienie korzystania z przysługujących na podstawie odrębnych przepisów świadczeń zdrowotnych i kształcenia – na poziomie obowiązującego standardu opieki i wychowania. Z ww. formy pomocy skorzystało w roku 2005 – **48** dzieci z terenu Rudy Śląskiej.

Prowadzenie Klubów Młodzieżowych

Zadanie realizowane było przez Stowarzyszenie Św. Filipa Nereusza (Kluby Młodzieżowe w dzielnicach Ruda, Halemba, Bykowina) oraz Parafię Rzymsko – Katolicką Św. Pawła (Klub Młodzieżowy w dzielnicy Nowy Bytom). Podmioty wyłonione zostały w drodze otwartego konkursu ofert. Łączna kwota dotacji w roku 2005 – **148 988,40 zł**. Zadania realizowane przez Kluby to:

- 1) prowadzenie działań o charakterze profilaktycznym wśród młodzieży wywodzącej się m.in. ze środowisk zagrożonych marginalizacją i defaworyzacją,
- 2) wyrównanie szans młodzieży defaworyzowanej na płaszczyźnie edukacyjnej, kulturalnej, społecznej,
- 3) nawiązanie kontaktu z młodzieżą funkcjonującą na ulicy (idea streetworkingu),
- 4) motywowanie do zmian w sposobie funkcjonowania z destrukcyjnego na konstruktywny,

- 5) odkrywanie i rozwijanie uzdolnień uczestników oraz stworzenie możliwości ich zaprezentowania,
- 6) umożliwienie młodym ludziom aktywnego i twórczego spędzania czasu wolnego,
- 7) profilaktyka uzależnień – promowanie życia wolnego od nałogów,
- 8) z aktywizowanie i integracja młodzieży na rzecz środowiska lokalnego,
- 9) stworzenie miejsc skupiających młodzież wokół pozytywnej grupy rówieśniczej.

Z oferty Klubów skorzystało **260** osób.

Mieszkania chronione i readaptacyjne

Kolejną formą pomocy udzielanej mieszkańcom naszego Miasta jest prowadzenie mieszkań chronionych i readaptacyjnych.

1) mieszkania chronione wspólnotowe

Na terenie Miasta znajdują się dwa mieszkania chronione dla osób starszych. Mieszkanie chronione w Rudzie Śląskiej 1 przy ul. Matejki funkcjonuje od listopada 1998 r. W okresie od 01.01.2005 r. do 31.12.2005 r. z mieszkania korzystało 10 osób.

Kolejne mieszkanie otwarto w październiku 2004 r. i znajduje się w Rudzie Śląskiej 4 przy ul. Bytomskiej i przeznaczone jest dla 4 osób. W roku 2005 z mieszkania korzystały 4 osoby.

Mieszkania usytuowane są na parterze, bez barier architektonicznych. Mieszkańcy posiadają samodzielne pokoje, a do ich dyspozycji mają wspólną kuchnię, pokój dzienny oraz 2 węzły sanitarne. Kwalifikacja do zamieszkania w mieszkaniu odbywa się po wnikliwej analizie sytuacji osoby ubiegającej się o taką formę pomocy, zgodnie z zasadami określonymi w Uchwale Rady Miejskiej.

Wszyscy mieszkańcy korzystają z usług opiekuńczych.

2) mieszkania chronione – wspólnotowe dla osób z zaburzeniami psychicznym

Mieszkania zostały oddane do użytku 18.12.2001 r. oraz 06.01.2003 r. i przeznaczone są dla 6 osób. Mieszkania prowadzone są przez Caritas Archidiecezji Katowickiej – Ośrodek Najświętsze Serce Jezusa w Rudzie Śląskiej – Halembie przy ul. Kłodnickiej 91.

W roku 2005 r. z mieszkań korzystało 8 osób.

Kwalifikacje do zamieszkania w mieszkaniu odbywają się po wnikliwej analizie sytuacji osoby ubiegającej się o taką formę pomocy, określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług

opiekuńczych. Kierowanie do mieszkania jest oparte o decyzję administracyjną wydaną przez uprawniony podmiot.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi są zapewnione przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, a wykonanie ich zlecono Ośrodkowi Pielęgniarstwa.

3) mieszkania chronione dla usamodzielnianych wychowanek opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz młodocianych matek

W 2005 r. na terenie Rudy Śląskiej utworzono nowe mieszkania chronione dla usamodzielnianych wychowanek. W kwietniu 2005 r. oddano do użytku mieszkanie chronione mieszczące się przy Placu Chopina. Natomiast w grudniu 2005 r. powstało mieszkanie chronione przy ulicy Piernikarczyka. Jednocześnie przeznaczono na inne cele mieszkanie przy ul. Niedurnego oraz od miesiąca grudnia mieszkanie przy Placu Chopina.

Łącznie w 2005r. z mieszkań chronionych skorzystało 4 usamodzielnianych wychowanków

4) mieszkania readaptacyjne

Na terenie Miasta znajdują się 3 mieszkania readaptacyjne dla kobiet. Mieszkanie readaptacyjne w Rudzie Śląskiej 1 przy ul. Wolności zostało oddane do użytku w marcu 2005 r. W okresie do 31.12.2005 r. z mieszkania korzystało 8 osób.

Mieszkanie readaptacyjne znajdujące się w Rudzie Śląskiej 1 przy ul. Plac Chopina zostało oddane do użytku w marcu 2005 r. Do końca listopada 2005 r. wyludnione dla celów mieszkania rodzinkowego. W okresie od 15.03.2005 r. do 30.11.2005 r. z mieszkania korzystało 9 osób.

Kolejne mieszkanie oddano do użytku w październiku 2005 r. i znajduje się w Rudzie Śląskiej 11 przy ul. Piernikarczyka. Do dnia 31.12.2005 r. z mieszkania korzystały 3 osoby.

Kolejne mieszkanie oddano do użytku w październiku 2005 r. i znajduje się również w Rudzie Śląskiej 11 przy ul. Piernikarczyka. Do dnia 31.12.2005 r. z mieszkania korzystały 2 osoby.

Na terenie Miasta znajdują się 4 mieszkania readaptacyjne dla mężczyzn. Mieszkanie w Rudzie Śląskiej 9 przy ul. Gwardii Ludowej zostało oddane do użytku w styczniu 2003 r. i jest przeznaczone dla 5 osób. W okresie od 01.01.2005 r. do dnia 31.12.2005 r. z mieszkania korzystało 11 osób.

Kolejne mieszkanie oddano do użytku w lipcu 2003 r. i znajduje się w Rudzie Śląskiej 4 przy ul. Hlonda i jest przeznaczone dla 2 osób. W roku 2005 z mieszkania korzystały 2 osoby.

Kolejne mieszkanie oddano do użytku w czerwcu 2004 r. i znajduje się w Rudzie Śląskiej 9 przy ul. Niedurnego i jest przeznaczone dla 3 osób. W okresie od 01.01.2005 r. do 31.12.2005 r. z mieszkania korzystało 5 osób.

Kolejne mieszkanie oddano do użytku w październiku 2005 r. i znajduje się w Rudzie Śląskiej 9 przy ul. Niedurnego i jest przeznaczone dla 3 osób. W okresie od 01.01.2005 r. do 31.12.2005 r. z mieszkania korzystały 3 osoby.

Mieszkanie readaptacyjne ma na celu przygotowanie mieszkańców do pełnej samodzielności i powrotu do środowiska.

Prawo do otrzymania pomocy w formie mieszkania readaptacyjnego ma osoba spełniająca łącznie następujące warunki:

- jest osobą bezdomną w rozumieniu ustawy o pomocy społecznej,
- jest osobą bez dochodu lub której dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej,
- realizuje założenia programu wychodzenia z bezdomności, współpracuje w tym zakresie z pracownikiem socjalnym,
- posiada umiejętność życia w grupie,
- ostatnim miejscem stałego zameldowania była Ruda Śląska,
- zobowiązuje się do przestrzegania „Regulaminu korzystania z mieszkania readaptacyjnego”.

Pobyt w mieszkaniu readaptacyjnym jest odpłatny, w sytuacji, gdy dochód osoby zamieszkującej przekracza 100% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej.

Koszt utrzymania mieszkania, na który składają się koszty eksploatacji oraz mediów jest aktualizowany co pół roku w oparciu o koszty poniesione w ciągu poprzednich 6 miesięcy i dostosowany do aktualnej liczby mieszkańców.

IV. Zadania realizowane przez Ośrodek na podstawie innych ustaw.

Świadczenia rodzinne.

Wydatki na świadczenia rodzinne w roku sprawozdawczym przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba świadczeń	Wydatki
------------	-------------------------	-------------------------	----------------

1.	Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami	150 608	12 726 842 zł
	Zasiłki rodzinne	98 751	4 471 422 zł
	Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu:	51 857	8 255 420 zł
	urodzenia dziecka	489	244 500 zł
	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	4 202	1 692 578 zł
	samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania	105	40 156 zł
	samotnego wychowywania dziecka	27 100	4 994 366 zł
	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	4 580	301 580 zł
	rozpoczęcia roku szkolnego	5 888	529 920 zł
	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	2 513	103 320 zł
	wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	6 980	349 000 zł
2.	Świadczenia opiekuńcze	14 942	2 797 311 zł
	Zasiłki pielęgnacyjne	12 584	1 812 096 zł
	Świadczenia pielęgnacyjne	2 385	985 215 zł
Razem:		165 550	15 524 153 zł

Wydatki na składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne

Wyszczególnienie	Liczba osób, za które opłacono składki	Wydatki
składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	2 101	282 703 zł
składki na ubezpieczenie zdrowotne	551	19 679 zł

Razem:		302 382 zł
---------------	--	-------------------

Zaliczka alimentacyjna

Od września 2005 roku w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej rozpoczęto wypłatę zaliczek alimentacyjnych. W związku z powyższym w listopadzie 2005 roku w strukturze Ośrodka powstał Dział Zaliczek Alimentacyjnych. Od września do grudnia 2005 roku wydano **846** decyzji administracyjnych. Na wypłatę zaliczek alimentacyjnych wydano w 2005 roku kwotę **869 125,36 zł**. Koszt obsługi ww zadania wyniósł **26 073 zł** Ponadto w 2005 roku 56 wniosków pozostało bez rozpatrzenia z uwagi na braki formalne (nieprawidłowo wypełniony wniosek, brak wymaganych dokumentów) pomimo, iż osoby składające wnioski zostały prawidłowo zawiadomione o konieczności uzupełnienia ich lub dostarczenia wymaganej dokumentacji.

W ramach zadań działu w 2005 roku rozpoczęto postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych poprzez:

- zlecenie wywiadów środowiskowych u dłużników alimentacyjnych,
- wystąpiono do Powiatowego Urzędu Pracy z prośbą o przedstawienie informacji o możliwości aktywizacji zawodowej dłużników alimentacyjnych.

Dodatki mieszkaniowe

Dodatki mieszkaniowe przyznawane są na podstawie ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. Nr 71 , poz.734 z 10 lipca 2001 r. z późniejszymi zmianami). Ustawa ta reguluje zasady i tryb przyznawania, ustalania wysokości i wypłacania dodatków mieszkaniowych oraz właściwość organów w tych sprawach. Ustawa ta była dotychczas trzykrotnie nowelizowana. Ostatnia nowelizacja wprowadzona ustawą z 8 października 2004 roku o zmianie ustawy o dodatkach mieszkaniowych(Dz. U. Nr 240, poz. 2406) miała najszerszy zakres, gdyż oprócz zmian redakcyjnych i uściślających niektóre przepisy, wprowadziła zasadniczą zmianę odnośnie do decyzji podejmowanych na podstawie ustaleń dokonanych w trakcie wywiadu środowiskowego.

Ustawa upoważniła Radę Gminy do podwyższenia lub obniżenia, nie więcej niż o 20 punktów procentowych, wysokości wskaźników procentowych, określających wysokość dodatku mieszkaniowego w stosunku do wydatków ponoszonych na lokal lub przypadających na normatywną powierzchnię lokalu, ustawowo określonych na poziomie 70%.

Zgodnie z Uchwałą Nr 608/XXXIII/2004 Rady Miejskiej w Rudzie Śląskiej 25.11.2004 r. w sprawie ustalenia poziomu wskaźników określających wysokość dodatku mieszkaniowego, poziom

tych wskaźników w roku sprawozdawczym obniżono i ustalono:

a/ do 50% wydatków przypadających na normatywną powierzchnię zajmowanego lokalu mieszkalnego, lub

b/ do 50% faktycznych wydatków ponoszonych za lokal mieszkalny, jeżeli powierzchnia tego lokalu jest mniejsza lub równa normatywnej powierzchni.

Dodatek mieszkaniowy przyznaje się w drodze decyzji administracyjnej, na wniosek osoby uprawnionej do dodatku mieszkaniowego.

Liczba wniosków o dodatki mieszkaniowe w okresie od I-XII 2005 r. – **8 443**

w tym rozpatrzonych pozytywnie: **7 684**

odmownie: **759**

Ogółem wydano **10 709** decyzji (przyznające, odmowne, wstrzymujące dodatek mieszkaniowy, wznawiające jego wypłatę).

Wśród gospodarstw domowych, którym przyznano dodatki mieszkaniowe, największy procent stanowią gospodarstwa domowe:

1 - osobowe (25%),

3 - osobowe (23%),

4 - osobowe (20%),

gospodarstwa 6-cio i więcej osób stanowią 6% w ogólnej liczbie przyznanych dodatków.

Najwięcej dodatków mieszkaniowych przyznano najemcom, których lokale należą do komunalnych zasobów, następnie lokatorzy zakładowych zasobów mieszkaniowych i spółdzielni.

Liczba przyznanych w roku sprawozdawczym dodatków mieszkaniowych w wysokości:

do **99 zł** miesięcznie **2 232,**

100-149 zł miesięcznie **2 273,**

150-199 zł miesięcznie **1 764,**

200-249 zł miesięcznie **909,**

250 zł i więcej miesięcznie **506.**

Łącznie w roku 2005 wypłacono **59 939** dodatków mieszkaniowych na kwotę **8 590 161,21 zł.**

Co stanowi średnio miesięcznie **4 994** świadczenia.

Na opłaty pocztowe wydano kwotę **2 441,26 zł,**

Średnia wysokość wypłaconych dodatków **143,32 zł.**

V. Charakterystyka osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej

Liczba osób i rodzin objętych pomocą

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
0	1	2	3
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	8 299	5 599	16 149
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	598	589	987
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	8 080	5 383	15 869
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej ogółem;		2 493	6 333
W tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej		160	380

Powody przyznania pomocy

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
0	1	2
Ubóstwo	3 915	10 570
Sieroctwo	10	34
Bezdomność	218	262
Potrzeba ochrony macierzyństwa	331	2 059
Bezrobocie	3 032	9 434
Niepełnosprawność	1 560	3 512

Długotrwała choroba	930	2 520
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego - ogółem	721	3 024
w tym rodziny niepełne	340	1 138
rodziny wielodzietne	198	1 456
Przemoc w rodzinie	61	232
Alkoholizm	375	865
Narkomania	11	18
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	58	141
Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo – wychowawcze	2	2
Zdarzenie losowe	14	40
Sytuacja kryzysowa	6	30
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0

Typy rodzin objętych pomocą

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Rodziny ogółem	5 759	16 529
o liczbie osób: 1	1 902	1 902
2	857	1 714
3	1 150	3 450
4	864	3 456
5	619	3 095
6 i więcej	367	2 912
W tym rodziny z dziećmi ogółem	2 624	10 474

o liczbie dzieci: 1	997	2 080
2	789	3 005
3	522	2 730
4	154	1 220
5	89	725
6	41	389
7 i więcej	32	325
Rodziny niepełne ogółem	852	2 459
o liczbie dzieci: 1	389	778
2	259	777
3	116	464
4 i więcej	88	440
Rodziny emerytów i rencistów ogółem	1 210	3 083
o liczbie osób: 1	487	487
2	290	580
3	194	582
4 i więcej	239	1 434

VI. Struktura zatrudnienia oraz podnoszenie kwalifikacji pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i innych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej.

Zatrudnienie

Na koniec 2005 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudniał **219** pracowników:

- **80** pracowników socjalnych, w tym
  - **23** specjalistów pracy socjalnej,
  - **21** starszych pracowników socjalnych,
  - **36** pracowników socjalnych,
- **2** aspirantów pracy socjalnej,
- **6** konsultantów,
- **129** pozostałych pracowników (kierownicy działów, zespołów, sekcji oraz obsługa administracyjna i pracownicy pomocniczy np. gońcy).

Szkolenia pracowników

Celem prowadzonej działalności szkoleniowej jest dostarczenie specjalistycznej wiedzy i wykształcenie umiejętności przydatnych w pracy socjalnej, prowadzących do zwiększonej

efektywności w niesieniu pomocy oraz tworzeniu nowych sposobów, form i metod pomocy klientom Ośrodka.

W 2005 roku pracownicy Ośrodka uczestniczyli w szkoleniach z zakresu:

- 1/ zmiany przepisów ustaw: o pomocy społecznej, zamówieniach publicznych, o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego, świadczeniach rodzinnych, dodatkach mieszkaniowych,
- 2/ nowelizacji ustaw – Kodeks pracy, Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, Kodeksu cywilnego

3/ prawa podatkowego,

a także w konferencjach, seminariach i warsztatach szkoleniowych, zajęciach superwizyjnych obejmujących tematykę:

- terapii dla osób uzależnionych i sprawców przemocy domowej,
- wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi,
- skuteczności pracy socjalnej w zakresie zawierania porozumienia i negocjacji z klientem pomocy społecznej,
- doskonalenia umiejętności komunikacyjnych w zarządzaniu pracą socjalną i przeciwdziałaniu wypaleniu zawodowemu,
- metod rozwiązywania problemów długotrwałego bezrobocia,
- rodzinnej formy opieki zastępczej nad dzieckiem i młodzieżą,
- diagnozy problemów społecznych,
- wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego w Polsce,
- tworzenia nowego systemu wsparcia społecznego w kontekście integracji Polski z Unią Europejską,
- zasad prowadzenia rachunkowości w jednostkach sektora finansów publicznych,
- organizacji prac kancelaryjnych i archiwizacji akt w jednostkach i zakładach budżetowych,
- kontroli wewnętrznej w jednostkach organizacyjnych jednostek samorządu terytorialnego.

VII. Pomoc udzielana przez inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej.

Na terenie Miasta działają następujące jednostki organizacyjne pomocy społecznej o zasięgu lokalnym:

- Dzienny Ośrodek Opiekuńczy dla Dzieci do Lat Trzech,
- Ośrodek Pomocy Dzieciom i Rodzinie,

- Trzy placówki opiekuńczo-wychowawcze - Rodzinne Domy Dziecka,
- Ośrodek Adaptacyjny dla Dzieci Niepełnosprawnych,
- Dzienny Dom Pomocy Społecznej,

1. Dzienny Ośrodek Opiekuńczy dla Dzieci do Lat Trzech w Rudzie Śląskiej – Wirku, ul. 1 Maja 286. Przeznaczony jest dla 45 dzieci. W 2005 roku wykorzystano średnio 36 miejsc. Koszty wyżywienia oraz przygotowania posiłków pokrywali rodzice.

Dzienny Ośrodek Opiekuńczy dla Dzieci do Lat Trzech - oddział w Rudzie Śląskiej – Orzegowie, ul. Piaseczna 2. Ośrodek Przeznaczony jest dla 45 dzieci. W 2005 roku wykorzystano 42 miejsca. Koszty wyżywienia oraz przygotowania posiłków pokrywali rodzice.

Zwolnieniu z opłat w Ośrodku podlegały dzieci z rodzin kwalifikujących się do pomocy finansowej przyznanej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Wyżej wymieniony Ośrodek zapewniał podstawowe świadczenia opiekuńcze dzieciom w wieku do trzeciego roku życia z rodzin niewydolnych pod względem socjalnym i pedagogicznym, a także innym dzieciom pozbawionym opieki domowej w czasie pracy rodziców lub opiekunów, w szczególności zapewniał warunki dla prawidłowego rozwoju dziecka, posiłki podczas pobytu dziecka, poradnictwo i doradztwo dla rodziców z zakresu zaspokajania podstawowych potrzeb rozwoju i higieny dziecka oraz prowadził działalność szkoleniową dla praktykantów.

2. Ośrodek Pomocy Dzieciom i Rodzinie w Rudzie Śląskiej przy ul. Plebiscytowej 12

Ośrodek Pomocy Dzieciom i Rodzinie jest specjalistyczną, wielofunkcyjną placówką opiekuńczo-wychowawczą realizującą koncepcję systemowej pomocy dzieciom (znajdującym się w trudnej sytuacji emocjonalnej, społecznej, biologicznej i ekonomicznej) oraz pomoc rodzinom dysfunkcyjnym i ofiarom przemocy domowej.

Ośrodek realizuje zadania statutowe.

W ramach ośrodka działają:

- Świetlice Socjoterapeutyczne (placówki opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego w dzielnicach: Bykowina, Ruda, Chebzie, Orzegów);
- Punkty Konsultacyjne dla Rodzin w dzielnicach: Bykowina, Ruda, Chebzie, Orzegów;
- Telefon Zaufania przy Punkcie Konsultacyjnym w dzielnicy Bykowina,
- Placówka Interwencyjno-Socjalizacyjna (część interwencyjna – Hotelik dla Dzieci, część socjalizacyjna – „Mieszkania Rodzinkowe”).

ŚWIETLICA SOCJOTERAPEUTYCZNA

Liczba miejsc we wszystkich świetlicach wynosi ogółem **160** /w tym: 40 Świetlica w Bykowie, 40 Świetlica w Chebziu, 40 Świetlica w Rudzie, **40** Świetlica w Orzegowie/.

Ze Świetlicy Socjoterapeutycznej w okresie od 3.01. do 30.12.2005 roku korzystało **249** dzieci z **145** rodzin /w tym: 63 z 37 rodzin świetlica w Bykowie, 62 z 34 rodzin świetlica w Chebziu, 51 z 28 rodzin świetlica w Rudzie, 73 z 46 rodzin świetlica w Orzegowie/.

Spośród **249** uczestników na zajęcia świetlicowe uczęszczało **183** dzieci w wieku od 7 do 13 lat oraz **66** dzieci w wieku od 14 do 16 lat.

Obecnie – według stanu na dzień 30.12.2005 – do Świetlic uczęszcza **164** dzieci z **97** rodzin /w tym: 37 z 23 rodzin Świetlica w Bykowie, 41 z 25 rodzin Świetlica w Chebziu, 41 z 21 rodzin Świetlica w Rudzie, 45 z 28 rodzin Świetlica w Orzegowie/.

Osobodni wykorzystane w okresie od 3.01. do 30.12.2005 roku: **31 779** /w tym: 7 005 Świetlica w Bykowie, 8 219 Świetlica w Chebziu, 8 868 Świetlica w Rudzie, 7 687 Świetlica w Orzegowie/.

Stawka żywieniowa wynosiła w okresie:

- od 3.01.2005 roku do 24.06.2005 roku - **2,50** zł
- od 4. 07. 2005 roku do 26.08.2005 roku - **3,50** zł, (zwiększona ilość posiłków w okresie wypoczynku letniego)
- od 1. 09. 2005 roku do 30.12.2005 roku - **2,50** zł.

W roku 2005 przyjęto do Świetlic **93** nowych dzieci, pozostali to uczestnicy zgłoszeni do świetlic przed 1.01.2005 r. Propozycja skierowania dziecka do świetlicy wychodzi z reguły od pracownika socjalnego, pedagoga szkolnego bądź psychologa punktu konsultacyjnego. Tylko w przypadku **11** dzieci, decyzję o umieszczeniu w Świetlicy wydał Sąd Rodzinny.

95 dzieci zostało wypisanych ze Świetlicy – **11** dzieci ze względu na ukończony 16 rok życia, **3** ze względu na zmianę miejsca zamieszkania, **24** dzieci zostało umieszczonych w Hoteliku lub innych placówkach, **45** dzieci zostało wypisanych na prośbę rodzica.

Z analizy danych na temat rodzin dzieci uczęszczających do Świetlic wynika, że w **131** rodzinach z których pochodzi **228** dzieci występuje zjawisko bezradności opiekuńczo - wychowawczej, w tym:

- **90** dzieci w **49** rodzinach doświadcza konsekwencji nadużywania alkoholu przez przynajmniej jednego z rodziców oraz jest świadkiem lub ofiarą przemocy,
- **42** dzieci wychowuje się w **27** rodzinach w których występuje problem alkoholowy,
- **27** dzieci w **14** rodzinach jest świadkiem lub ofiarą przemocy,
- w **14** rodzinach, z których pochodzi **21** dzieci występują inne dysfunkcje.

W rodzinach występują również inne, niekorzystne zjawiska, które mają wpływ na powstawanie zaburzeń zachowania u dzieci:

- w **52** rozbitych rodzinach (gdzie nastąpiła separacja lub rozwód rodziców) wychowuje się **82** dzieci,
- **19** dzieci z **12** rodzin to półsieroty lub sieroty,
- w **5** rodzinach zastępczych przebywa obecnie **7** dzieci.

W rodzinach dzieci uczęszczających do Świetlicy występują również inne zjawiska takie jak: bezrobocie, niezalegalizowane związki rodziców lub opiekunów, choroba psychiczna rodziców lub opiekunów, wielodzietność.

W Świetlicach Socjoterapeutycznych są trzy koedukacyjne grupy dziecięce liczące średnio **15** osób; Praca socjoterapeutyczna opiera się na zasadach **społeczności terapeutycznej** oraz pracy w małych grupach. Dwa razy w tygodniu odbywają się zebrania całej społeczności świetlicy, a w pozostałe trzy dni społeczności grupowe, w których biorą udział dzieci, wychowawcy oraz inne zaproszone osoby.

W 2005 roku w Świetlicach Socjoterapeutycznych realizowane były następujące **programy**:

- „**Wyspa Robinsona**” – program psychoedukacyjny, realizowany od stycznia do czerwca w świetlicy w Chebziu;
- „**Najlepsi z najlepszych**” – program psychoedukacyjny, realizowany od września do grudnia w świetlicy w Chebziu;
- „**Baw się razem z nami**” – program realizowany w czasie ferii zimowych we wszystkich świetlicach;
- „**Odkrywcy**” – program realizowany w czasie wakacji we wszystkich świetlicach;
- „**Higiena dla maluszków**” oraz „**Higiena na co dzień**” – programy promujące higienę ciała, realizowane w świetlicy w Orzegowie,
- „**Spotkania z rodziną misiów Parpusiaków**” – program profilaktyczny dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, realizowany w Orzegowie,
- „**Trening radzenia sobie z agresją (ART / TZA)**” – elementy programu profilaktyczno – korekcyjnego dla dzieci zagrożonych niedostosowaniem społecznym, realizowany w świetlicy w Bykowie, Rudzie i Orzegowie;
- „**Saper**” - elementy programu profilaktyczno – korekcyjnego dla dzieci zagrożonych niedostosowaniem społecznym, realizowany w świetlicy w Orzegowie,
- „**Jak żyć z ludźmi**” oraz „**Sobą być – dobrze być**” – elementy programów profilaktyczno – korekcyjnych dla dzieci zagrożonych niedostosowaniem społecznym, realizowany w świetlicy w Bykowie,

- „**Spójrz inaczej**” - elementy programu edukacyjnego mającego na celu pogłębianie integracji i współpracy w grupie, realizowane w Bykowie i Rudzie,
- „**Zajac Poziomka**” zajęcia edukacyjne usprawniające rozwój poznawczy i umiejętności prospołeczne, realizowane w świetlicy w Bykowie.

Dobór realizowanych w Świetlicach programów poprzedzony był sporządzeniem szczegółowej diagnozy środowisk rodzinnych dzieci (przygotowanej w czerwcu i grudniu) oraz bieżącej analizy problemów wychowawczych w trakcie spotkań zespołów do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka odbywających się w każdej ze świetlic Ośrodka. Spotkania te miały na celu podsumowanie dotychczasowej pracy z dzieckiem i jego rodziną oraz wyznaczanie dalszych kierunków postępowania terapeutycznego. Zorganizowano 206 takich spotkań.

Zainicjowano i rozwijano działalność klubów dziecięcych – programy klubów miały na celu integrację ze środowiskiem lokalnym poprzez udział najmłodszych mieszkańców pobliskich osiedli w zajęciach i uczenie dzieci przydatnych w życiu umiejętności oraz sposobów wykorzystywania czasu wolnego.

Działające w 2005 roku kluby zajmowały się:

- **Kluby Filmowe** – organizowaniem seansów filmowych połączonych z dyskusjami, oceną filmów (Bykowie, Chebzie, Orzegów),
- **Kluby Kulinarne** – przygotowaniem drobnych przekąsek, deserów, uczeniem zasad savoir vivre’u i dekorowania (Bykowie, Chebzie, Ruda, Orzegów),
- **Klub Miłośników Fantasy** – organizowaniem sesji samodzielnie tworzonych gier planszowych, RPG, ekonomicznych i strategicznych (Chebzie),
- **Kluby Taneczne** – nauką różnorodnych form tanecznych i ruchowych, rozwijaniem umiejętności tanecznych (Bykowie, Ruda, Orzegów),
- **Kluby Sportowe, Aerobik** – doskonaleniem umiejętności sportowych, rozwijaniem kultury fizycznej, utrwalaniem nawyków higienicznych (Bykowie, Chebzie, Ruda, Orzegów),
- **Kluby Plastyczne** – przygotowywaniem prac plastycznych do konkursów, dekoracji, rozwijaniem zdolności plastycznych (Chebzie, Orzegów),
- **Kluby muzyczne** – przygotowaniem oprawy świąt i uroczystości, poznawaniem różnorodnych technik muzycznych (Bykowie, Orzegów),
- **Klub Bajkowy** – rozwijaniem wyobraźni przez słuchanie i oglądanie bajek oraz ich tworzenie (Chebzie),
- **Klub Naukowy, Klub Informatyczny, Klub Dziennikarski** – rozwijaniem posiadanej wiedzy oraz nabywaniem umiejętności praktycznych i uczeniem zastosowania ich w codziennym życiu (Chebzie),

- **Klub Teatralny** - przygotowaniem oprawy świąt i uroczystości, uczeniem swobodnego poruszania się na scenie oraz rozwijaniem technik scenicznych (Ruda),
- **Klub Językowy** – doskonaleniem znajomości języka angielskiego (Bykowina).

Ponadto:

- redagowano i rozprowadzano gazetkę Świetliczek – Pętliczek (czasopismo przygotowywane przez dzieci ze Świetlicy w Chebziu),
- działał i występował na scenie zespół muzyczny (tworzyły go dzieci ze Świetlicy w Bykowie).

Uczestnicząc w zajęciach klubowych dzieci mogły między innymi poznawać własne emocje, uczyć się konstruktywnego wyrażania negatywnych emocji, odreagowywać napięcia, poznawać swoje mocne strony, podnosić poczucie własnej wartości, uczyć się wrażliwości i pewności siebie oraz podnosić kulturę osobistą.

Dzieci uczestniczące w zajęciach Świetlicy przejawiają zaburzenia zachowania, których źródłem są m.in. nieprawidłowe relacje z dorosłymi i rówieśnikami oraz mają poważne trudności szkolne wynikające m.in. z zaniedbań wychowawczych.

Główne kategorie zaburzeń to:

- agresywność (agresja słowna, fizyczna, napady złości, bunt, negacja, łamanie norm) - **83** dzieci jest szczególnie agresywnych,
- zahamowanie (tendencja do wycofywania się, zamykania się w sobie, objawy psychosomatyczne, trudności w ujawnianiu emocji) - **36** dzieci przejawia tendencje do wycofania.

Większość dzieci wykazywało poważne braki w zakresie przyswajania materiału szkolnego, w związku z tym praca wychowawcy koncentrowała się na:

- wyrabianiu nawyków systematycznej nauki poprzez codzienne odrabianie zadań domowych,
- zachęcaniu dziecka do rozwijania aktywności poznawczej poprzez zabawę rozwijającą myślenie, wyobraźnię, twórczość,
- pokonywanie niechęci do nauki i szkoły poprzez pozytywne wzmacnianie dziecka w Świetlicy, przekazywanie pochwał rodzicom, nauczycielom i pedagogom szkolnym.

Wychowawcy utrzymywali stały kontakt z nauczycielami i pedagogami. W pracy nad trudnościami szkolnymi korzystali ze wskazówek przez nich udzielanych. W 2005 roku odbyło się **457** konsultacji na temat problemów wychowawczych, trudności szkolnych dzieci.

Wychowawcy prowadzili również działania interwencyjne na rzecz tychże dzieci. Podjęto **161** tego rodzaju działań. Dzieciom przejawiającym szczególne trudności w nauce proponowano stałą pomoc pozyskanych przez świetlice wolontariuszy. Skorzystało z niej **19** dzieci.

Spośród **162** dzieci będących uczestnikami zajęć świetlicowych (według stanu na dzień 24.06.2005 roku) w pierwszym półroczu 2005 roku **141** otrzymało promocję do następnej klasy.

W pracy z dzieckiem wychowawcy uwzględniali informacje na temat sytuacji rodzinnej uzyskane od pracowników socjalnych, z którymi byli w stałym kontakcie. Odbyło się 201 konsultacji z pracownikami socjalnymi.

Wychowawcy podejmowali również działania interwencyjne w związku z sytuacją dziecka – podjęto **242** tego rodzaju działań.

Wychowawcy kontaktowali się również z innymi specjalistami zajmującymi się pracą z dzieckiem i rodziną (pracownikami Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, kuratorami sądowymi, policjantami itd.). Odbyło się **169** konsultacji i przeprowadzono **165** interwencji w sprawach dzieci uczęszczających na zajęcia.

Okazją do planowania działań systemowych stały się zebrania zespołów interdyscyplinarnych organizowanych raz w miesiącu na terenie każdej Świetlicy (z udziałem pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, kuratorów sądowych, wychowawców Świetlic). Odbyło się **26** spotkań zespołów interdyscyplinarnych. Wychowawcy brali również udział w **150** spotkaniach interdyscyplinarnych zwoływanych do konkretnej sprawy w pracy z dzieckiem i jego rodziną oraz w **79** zespołowych konsultacjach systemowych (tj. spotkaniach interdyscyplinarnych z udziałem rodziców).

W trakcie tych spotkań przygotowano m.in. plany pracy z rodzinami oraz wymieniano informacje na temat ich realizacji.

Podczas zebrań zespołów interdyscyplinarnych zajmowano się również:

- ustaleniem wspólnego kierunku pracy między osobami pracującymi z rodziną,
- uzgadnianiem sposobu kompleksowej opieki nad rodzinami,
- poszukiwaniem sposobów nawiązywania i utrzymywania kontaktu z rodzinami.

Wychowawcy organizowali indywidualne spotkania z rodzicami, podczas których prezentowali plan pracy z dzieckiem, motywowali do współpracy i ustalali jej zasady. Odbyło się **825** konsultacji na temat dziecka z jego rodzicami.

Podjęto **701** działań o charakterze interwencji np. w przypadku nieobecności, choroby dziecka itp.

Jednym z elementów pracy wychowawczej służącej pogłębianiu współpracy nad pojawiającymi się trudnościami stały się spotkania z rodzicami. Odbyło się **14** takich spotkań. Ich zasadniczym celem było:

- udzielanie informacji o sukcesach dzieci, prezentowanie osiągnięć dzieci,
- informowanie rodziców o pojawiających się na bieżąco problemach i kłopotach, wspólne poszukiwanie rozwiązań sytuacji trudnych,
- informowanie rodziców o możliwościach współpracy z pracownikami Ośrodka (wychowawcami świetlic, psychologami punktu konsultacyjnego).

Z naszych doświadczeń wynika, że w przypadku, gdy rodzice współpracują z wychowawcą i psychologiem realizowanie planu pracy nad trudnościami dziecka przynosi największe efekty. Do stałej współpracy udało się pozyskać rodziców z **48** rodzin. Nie udało się nawiązać współpracy z **23** rodzinami. Pozostali rodzice kontaktowali się z wychowawcami sporadycznie, z reguły na prośbę wychowawcy.

Raz w tygodniu w każdej Świetlicy odbywały się konsultacje z psychologiem Punktu Konsultacyjnego. Poświęcone były one m. in. omawianiu problemów pracy z grupami dziecięcymi, planowaniu pracy indywidualnej itp. Odbyło się **80** takich konsultacji. Intensywną pomocą psychologa Punktu Konsultacyjnego objętych zostało **26** dzieci.

Dla dzieci mających szczególne trudności z nazywaniem i wyrażaniem emocji mających niskie poczucie własnej wartości prowadzono terapię wspierającą rozwój. Opiera się ona w głównej mierze na pracy indywidualnej wychowawcy lub wolontariusza z dzieckiem według planu skonstruowanego we współpracy z psychologiem. Z takiej formy pomocy korzystało **30** dzieci.

Regularnie na terenie Świetlic odbywały się zebrania zespołu pracowników Świetlic, Punktów Konsultacyjnych i Hoteliku (**4** spotkania), wychowawców (**39** spotkań) oraz koordynatorów (**40** spotkań) podczas których dopracowywano zasady pracy świetlic, omawiano plany pracy z grupą, udoskonalano dokumentację m.in. dziennik pracy z grupą, kwestionariusze ankiet, omawiano organizację szczególnych przedsięwzięć (koncertu, ferii, wakacji, przygotowania świąt i innych).

W każdej ze Świetlic odbywały się regularnie zebrania **Zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka** mające między innymi na celu:

- omówienie sytuacji dziecka i jego rodziny,
- analizę metod pracy z dzieckiem i jego rodziną
- dokonanie zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce.

Odbyło się ogółem **206** zebrań Zespołu.

Kalendarium wydarzeń w Świetlicach Socjoterapeutycznych

W 2005 roku w pracy socjoterapeutycznej na terenie Świetlic w szczególności sposób uwzględniano przygotowanie:

- wypoczynku zimowego dla **155** dzieci uczęszczających do Świetlic w Rudzie Śląskiej Bykownie, Chebziu, Rudzie i Orzegowie, zorganizowanego pod hasłem „Baw się razem z nami” /w programie znalazły się wycieczki, wyjścia do kina, na basen kryty i sali zabaw, zabawy taneczne/,
- Śniadania Wielkanocnego z udziałem zaproszonych gości oraz rodziców,
- III Festiwalu Świetlic Środowiskowych „Świetlandia 2005”,
- wypoczynku letniego dla **172** dzieci uczęszczających do Świetlic w Rudzie Śląskiej Bykownie, Chebziu, Rudzie i Orzegowie, zorganizowanego pod hasłem „Odkrywcy” /w programie znalazły się wycieczki, wyjścia do kina, na basen, sali zabaw, zabawy taneczne, pikniki, a także zabawy i konkursy – na świeżym powietrzu/,
- Wieczery Wigilijnej z udziałem zaproszonych gości oraz rodziców,
- Dni Otwartych i imprez okolicznościowych dla rodziców, rówieśników oraz mieszkańców pobliskich osiedli: Dnia Babci i Dziadka, Pikniku Rodzinnego, festynu „Powitanie Lata”, Dnia Rodzica, Jasełek, imprezach o charakterze sportowym.

Uczestnicy zajęć świetlicowych brali udział w:

- akcji „Sprzątanie Świata”,
- konkursie ekologicznym „Woda, bezpieczeństwo, ja” zorganizowanym przez Urząd Miasta w Rudzie Śląskiej,
- przeglądzie jasełek organizowanym przez Miejski Ośrodek Kultury w Rudzie Śląskiej,
- konkursie na „Śląską Szopkę Bożonarodzeniową” organizowanym przez Muzeum Miejskie w Rudzie Śląskiej,
- konkursie „Pomocnicy Mikołaja” organizowanym przez Centrum Wolontariatu,
- akcji zakupów przedświątecznych w Silesia Center w Katowicach (bony подарunkowe przekazał sponsor – firma Trigranit Development Corporation),
- akcjach przedświątecznego przygotowania i rozdawania słodyczy „Najlepsi z najlepszych pomagają świętemu Mikołajowi” i „Dając - otrzymujemy”,
- akcji poparcia na rzecz świetlicy Skrawek Nieba z Katowic,

W 2005 roku dla dzieci uczęszczających na zajęcia zorganizowane zostały również:

- imprezy ogólnoswietlicowe: Bal karnawałowy, Walentynki, Przywitanie wiosny, Ostatki, Dzień kobiet, Dzień na opak – prima aprilis, Dzień Dziecka, Pożegnanie szkoły, Dzień Chłopca, Dzień Nauczyciela, Andrzejki, Mikołaj, Sylwester;

- wyjścia, wycieczki: do kina, na basen kryty, ściankę wspinaczkową, wycieczki autokarowe w góry, udział w meczach i turniejach piłkarskich,
- imprezy, konkursy i zabawy: związane z realizacją programów edukacyjnych i psychoedukacyjnych: „Noclegowisko”, ogólnoświatlicowe: Randka w ciemno, Maraton uśmiechu, Karaoke, Mini Playback Show, Familiada.

PUNKT KONSULTACYJNY DLA RODZIN

- poradnictwo psychologiczne (indywidualne, rodzinne),
- terapia (indywidualna i rodzinna),
- diagnoza psychologiczna (zebranie informacji na temat sytuacji dziecka – wywiad z pracownikiem socjalnym, kuratorem, pedagogiem, opiekunami dziecka; przeprowadzenie testów psychologicznych badających relacje w rodzinie; opracowywanie wyników badań; opiniowanie),
- interwencje kryzysowe,
- prowadzenie grup (grupy wsparcia, grupy edukacyjne).

Punkty Konsultacyjne dla Rodzin działają w dzielnicach: Bykowina, Ruda, Chebzie, Orzegów, dyżuruje w nich 8 psychologów.

W Punkcie Konsultacyjnym w Rudzie Śląskiej – Rudzie realizowany jest system pomocy ofiarom przemocy oraz prowadzone jest szkolenie dla kandydatów na rodziców zastępczych według autorskiego programu „Dom”.

W związku z problemami rodzinnymi i osobistymi w kontakcie z psychologiem było **740** osób (w tym: rodzin **198 (478 osób)** i **262** osoby indywidualnie).

Ogólna liczba usług, z których te osoby korzystały wynosi **2377**,

w tym:

- terapia - **1003**,
- konsultacja - **764**,
- diagnoza - **323**,
- poradnictwo - **236**,
- działania interwencyjne – **39**,
- inne (np. obserwacja kontaktów ojca z dzieckiem) - **12**.

Rodziny korzystające z pomocy psychologicznej kontaktowały się z psychologiem:

- **30 rodzin** - jednorazowo (poradnictwo, konsultacja),
- **58 rodzin** - regularnie do 3 miesięcy (poradnictwo rodzinne, terapia rodzinna krótkoterminowa),

- **14 rodzin**- regularnie do 6 miesięcy (poradnictwo rodzinne, terapia rodzinna),
- **23 rodzin** - regularnie powyżej 6 miesięcy (terapia rodzinna),
- **28 rodzin** - regularnie powyżej 1 roku (terapia rodzinna długoterminowa),
- **45 rodzin** - nieregularnie (poradnictwo, konsultacje).

Osoby indywidualne korzystające z pomocy psychologicznej kontaktowały się z psychologiem:

- **125 osób** - jednorazowo (poradnictwo, konsultacja),
- **41 osób** - regularnie do 3 miesięcy (poradnictwo, terapia indywidualna krótkoterminowa),
- **20 osób**- regularnie do 6 miesięcy (poradnictwo, terapia indywidualna),
- **6 osób** - regularnie powyżej 6 miesięcy (terapia indywidualna),
- **14 osób** - regularnie powyżej 1 roku (terapia indywidualna długoterminowa),
- **56 osób** - nieregularnie (poradnictwo, konsultacje).

Najczęściej do psychologa trafiały osoby:

- z dzielnic: Ruda, Wirek, Bykowina, Halemba,
- w wieku: 31-40 lat, 41-50 lat,
- z wykształceniem: zawodowym, średnim, uczniowie,
- skierowane przez: pracownika socjalnego, pedagoga szkolnego, sąd (największą grupę osób stanowią osoby , które zgłosiły się samodzielnie).

Wśród osób korzystających z pomocy psychologicznej było **207** osób doświadczających przemocy, w tym:

- ofiar przemocy fizycznej i psychicznej – **175** (w tym: **139** kobiet, **34** dzieci, **2** mężczyzn),
- ofiar wykorzystywania seksualnego – **12** (w tym: **10** dzieci i **2** kobiety),
- świadkowie przemocy – **29** (w tym: **27** dzieci i **2** kobiety).

Najczęściej zgłaszane problemy to:

- problemy wychowawcze - **115**,
- przemoc w rodzinie - **106**,
- problemy emocjonalne dziecka - **56**,
- problemy rodzinne - **53**,
- kryzysy osobiste - **41**,
- kryzysy małżeńskie – **19**,
- uzależnienia - **19**,
- problemy emocjonalne dorosłych – **11**,
- wykorzystanie seksualne - **16**,

- problemy związane z rodzinną opieką zastępczą - **6**,
- inne - **19**.

W konsultacjach brało udział **164** profesjonalistów zajmujących się pomocą rodzinie. Odbyło się **3323** konsultacji.

Raz w tygodniu psycholodzy brali udział w konsultacjach z zespołem wychowawców każdej ze świetlic i Hoteliku dla Dzieci, poświęcone były one m.in. omawianiu problemów pracy z grupami dziecięcymi, planowaniu pracy indywidualnej. Psycholodzy brali również udział w zespołach ds. okresowej oceny sytuacji dzieci uczęszczających do Świetlicy Socjoterapeutycznej oraz przebywających w Rodzinnych Domach Dziecka.

Raz w tygodniu odbywały się superwizje zespołu psychologów poświęcone integracji zespołu oraz problemom w prowadzeniu terapii rodzinnej. Odbyły się **42** superwizje, w tym: **5** superwizji prowadzonych było przez Superwizora Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego.

Realizowane programy:

- „Program grupy wsparcia dla kobiet ofiar przemocy” (I edycja - **18 sesji**, uczestniczyło w niej **12** kobiet, II edycja od września do grudnia – **13 sesji**, uczestniczyło w niej **11** kobiet);
- „ Program – grupa rozwoju umiejętności społecznych dla dzieci ofiar i świadków przemocy” (I edycja - **12 sesji** grupowych uczestniczyło w niej **12** dzieci w wieku od 11 do 12 lat, II edycja – **13 sesji** grupowych, uczestniczyło w niej **7** dzieci w wieku od 11 do 12 lat);
- „Program Szkoła dla Rodziców” – adresowany do rodziców zgłaszających problemy wychowawcze (I edycja – **8 sesji** grupowych, uczestniczyło w nich **12** osób, II edycja – **8 sesji** grupowych, uczestniczyło w nich **7** osób);
- „Program grupa wsparcia dla rodzin zastępczych” (spotkania raz w miesiącu, **10 sesji** grupowych, w grupie uczestniczy **14** osób),
- „Program szkolenia kandydatów na rodziny zastępcze – Dom” (I edycja – **14 sesji** uczestniczyło w zajęciach **9** osób; II edycja – **14 sesji**, uczestniczyło w zajęciach **18** osób);
- „Program grupy wsparcia z elementami socjoterapii dla młodzieży umieszczonej w rodzinach zastępczych” – **9 sesji** grupowych uczestniczyło w nich **9** osób w wieku od 15 do 16 lat.

W szkoleniu dla rodzin zastępczych uczestniczyło ogółem **27 osób**, ukończyły szkolenie **22 osoby**.

W badaniach psychologicznych dla kandydatów na rodziny zastępcze uczestniczyło **6 rodzin (22 osoby)** kandydujących do pełnienia funkcji rodzin zastępczych.

Do pełnienia funkcji rodzin zastępczych zakwalifikowano **3 rodziny** – w tym: 2 rodziny pełniące funkcje pogotowia rodzinnego, 1 rodzina pełniąca funkcję rodziny zastępczej niespokrewnionej.

Ponadto w 2005 roku:

- wygłoszono wykład na temat wykorzystywania seksualnego dzieci, wzięło w nim udział **35** pracowników Straży Miejskiej i Policji,
- w trakcie konferencji organizowanej przez Szkołę Policji w Katowicach wygłoszono wykład na temat zapobiegania przestępczości i demoralizacji nieletnich na podstawie działań profilaktycznych, wzięło w nim udział **60** policjantów,
- przeprowadzono warsztaty dla nauczycieli Szkoły Podstawowej na temat wykorzystywania seksualnego, wzięło w nim udział **12**,
- przeprowadzono warsztaty dla wychowawców Świetlic Socjoterapeutycznych Ośrodka Pomocy Dzieciom i Rodzinie w Rudzie Śląskiej na temat umiejętności wychowawczych wzięło w nim udział **14** osób,
- opracowano rozszerzoną wersję programu szkolenia dla zawodowych specjalistycznych rodzin zastępczych,
- opublikowano dwa artykuły na temat pracy z dziećmi ofiarami i świadkami przemocy w specjalistycznym czasopiśmie „Niebieska Linia”.

TELEFON ZAUFANIA

Przy Telefonie Zaufania dyżurował prawnik (od kwietnia do grudnia 2005 roku).

W Telefonie Zaufania udzielono **351** konsultacji,

Skorzystało z nich **157** osób.

Najczęściej zgłaszane problemy to:

- sprawy alimentacyjne i rozwodowe - w tle zjawisko alkoholizmu i przemocy w rodzinie - **195**,
- sprawy opiekuńcze - **29**,
- sprawy związane z przemocą w rodzinie – doniesienie o przestępstwie znęcania się nad rodziną - **21**,
- inne – problemy rodzinne, sprawy z zakresu prawa rodzinnego - **106**.

Prawnikiem brał udział w zajęciach grupy wsparcia dla kobiet ofiar przemocy, przygotował dla pracowników Punktu Konsultacyjnego na temat zmian w kodeksie rodzinnym i opiekuńczym oraz w

kodeksie pracy, na bieżąco konsultował również problemy prawne dotyczące dzieci przebywających w Placówce Interwencyjno – Socjalizacyjnej.

PLACÓWKA INTERWENCYJNO - SOCJALIZACYJNA

Hotelik dla Dzieci – część interwencyjna, posiada **25** miejsc noclegowych (12 dla chłopców, 12 dla dziewcząt i 1 dostawka w zależności od potrzeby).

Od 01.01. do 31.12.2005 r. w Hoteliku przebywało **73** dzieci z **48** rodzin.

Stan na 31.12.2005 r.: **33** dzieci z **21** rodzin.

Wykorzystano: **8437** osobodni przy stawce żywieniowej 8 zł na dzień,

Wiek dzieci w chwili przyjęcia do Hoteliku kształtował się następująco:

- w przedziale wiekowym 6 lat - **3** dzieci,
- w przedziale wiekowym od 7 do 8 lat - **7** dzieci,
- w przedziale wiekowym od 9 do 10 lat - **11** dzieci,
- w przedziale wiekowym od 11 do 12 lat - **15** dzieci,
- w przedziale wiekowym od 13 do 14 lat - **10** dzieci,
- w przedziale wiekowym od 15 do 16 lat - **19** dzieci
- w przedziale wiekowym 17 lat - **8** dzieci

Okres pobytu dzieci w Hoteliku kształtował się następująco:

- do 3 miesięcy - **29** dzieci,
- do 6 miesięcy - **12** dzieci,
- powyżej 6 miesięcy - **32** dzieci.

Przyczyny umieszczenia dzieci w Hoteliku:

- alkoholizm rodziców i opiekunów - **45** dzieci z **27** rodzin,
- przemoc ze strony rodzica / opiekuna / brata - **14** dzieci z **9** rodzin,
- brak opieki ze strony dorosłych (choroba opiekuna) - **3** dzieci z **3** rodzin,
- sieroctwo - **2** dzieci z **2** rodzin,
- ostry kryzys w rodzinie - **5** dzieci z **5** rodzin,
- inne (dzieci przebywające na okres świąt, wychowankowie innej placówki) - **4** dzieci z **2** rodzin,

U dzieci przebywających w 2005 roku w Hoteliku występowały problemy takie jak:

- problemy zdrowotne: niedowaga, osłabienie, trudności z regularnym przyjmowaniem posiłków, wady postawy, wady wzroku, moczenie nocne – **65** dzieci,
- brak nawyków higienicznych – **23** dzieci,

- problemy z realizacją obowiązku szkolnego – **38** dzieci,
- zaburzenia emocjonalne i zaburzenia zachowania – **47** dzieci.

W związku z problemami zdrowotnymi dzieci, pracownicy Ośrodka byli w stałym kontakcie z higienistką szkolną, lekarzem prowadzącym dziecko w przychodni rejonowej, dowozili dzieci na konsultacje specjalistyczne, stosowali zalecenia lekarzy. Odbyły się **502** konsultacje z lekarzami rejonowymi i specjalistami. Do lekarzy rejonowych i stomatologów dzieci były dowożone do dzielnicy zamieszkania.

W trakcie pobytu w Hoteliku dzieci realizowały obowiązek szkolny w swoich macierzystych szkołach. Wychowawcy utrzymywali stały kontakt z pedagogami szkolnymi, kontrolowali obecność na lekcjach, pomagali w nauce i odrabianiu lekcji, stwarzali warunki do nadrobienia i zdania zaległości. Odbyło się **346** konsultacji z nauczycielami i wychowawcami dzieci.

Wszystkie dzieci objęte zostały pomocą psychologiczną. W indywidualnych spotkaniach terapeutycznych prowadzonych przez psychologa regularnie uczestniczyło **47** dzieci. Odbyło się **415** sesji z psychologiem.

Terapia indywidualna wspierająca miała na celu m.in.:

- pomoc w przystosowaniu się do nowych warunków w Hoteliku,
- umożliwienie dziecku odreagowania emocji związanych z traumatycznymi doświadczeniami,
- przygotowanie dziecka do powrotu do domu lub do zmiany środowiska jeśli powrót do domu okazał się niemożliwy.

Praca z dzieckiem i jego rodziną na terenie Hoteliku odbywała się w ścisłej współpracy z kuratorem sądowym, pracownikiem socjalnym, pedagogiem, policjantem. Odbyło się **507** konsultacji z przedstawicielami instytucji zaangażowanych w pracę z rodzinami dzieci.

Organizowane były również konsultacje interdyscyplinarne z udziałem służb zaangażowanych w pracę z rodziną dziecka, celem których była m.in. wymiana informacji, ustalenie strategii pomocy rodzinie. W sumie odbyło się **36** konsultacji interdyscyplinarnych (bez udziału rodziny).

Do udziału w konsultacjach zapraszani byli również rodzice i opiekunowie dzieci przebywających w Hoteliku. Odbyło się **13** konsultacji z udziałem służb i rodziny. Do stałej współpracy udało się pozyskać **14** rodzin.

Odbywały się również zebrania Zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka – ogółem odbyło się **47**.

W rezultacie podjętych działań z **73** dzieci przebywających w Hoteliku w 2005 roku:

- **23** dzieci z powróciło do domu,
- **3** dzieci przekazano do rodziny zastępczej,
- **5** dzieci przekazano do Domu Dziecka,
- **9** dzieci umieszczono w „mieszkanu rodzinkowym”,
- **33** dzieci dalszy pobyt w placówce.

W 2005 roku w Hoteliku były realizowane programy:

- „Pan kotek był chory” – program promujący zdrowy styl życia, realizowany w czasie ferii zimowych - liczba dzieci objętych programem: **22**,
- program zajęć kulturalno-sportowo-rekreacyjnych realizowanych przez wychowawców w trakcie ferii zimowych ze środków Wydziału, Kultury, Sportu i Rekreacji - liczba dzieci objętych programem: **22**,
- „Trening Zastępowania Agresji” – program psychoedukacyjny realizowany przez cały rok, w dwóch grupach wiekowych - liczba dzieci objętych programem: **50** dzieci,
- Program zajęć kulturalno – sportowo – rekreacyjnych realizowany w trakcie ferii zimowych - liczba dzieci objętych programem: średnio **22**; oraz w trakcie wypoczynku letniego - liczba dzieci objętych programem: średnio **20**,
- „Żyję kolorowo, zdrowo” program profilaktyczny połączony ze szkoleniem w zakresie pierwszej pomocy i higieny osobistej – liczba dzieci objętych programem **20**,
- „Zły, dobry dotyk” program profilaktyczny , cykl 4 spotkań realizowany w grupie młodszej - liczba dzieci objętych programem **17**,
- Program profilaktyczny dotyczący uzależnień - cykl 8 spotkań - liczba dzieci objętych programem **10**,
- „Program środowiskowej praca z rodzinami” – programem zostało objętych 30 rodzin.

Dla dzieci przebywających w Hoteliku zostały również zorganizowane zostały:

- a) imprezy: „Bal karnawałowy”, „Dzień rodziny”, „Rodzinne pikniki przy grilu”, „Ostatki”, „Powitanie lata”, „Andrzejki”, „Mikołaj”, „Sylwester”,
- b) wyjścia i wycieczki: do kina, do Śląskiego Wesołego Miasteczka, do Ogrodu Zoologicznego, do WPKiW w Chorzowie, do Aqua Parku,
- c) konkursy i zabawy związane z realizacją programów profilaktycznych.

Od stycznia do grudnia 2005 roku dzieci korzystały z darmowych wejść do:

- do kawiarenki internetowej,
- na basen kryty i siłownię,
- do Mc Donalds,
- do Pizzerii.

„Mieszkanie Rodzinkowe” – część socjalizacyjna

Liczba miejsc: **9**

„Mieszkanie Rodzinkowe” uruchomiono w listopadzie 2005 roku.

Od 5.11.2005 r. do 31.12.2005 r. w mieszkaniu przebywało 9 dzieci z 4 rodzin, zostały umieszczone zgodnie z postanowieniem Sądu. Dzieci pochodzą z rodzin z problemami alkoholowymi.

Wiek dzieci:

6 lat – 1 dziecko,

8 lat – 1 dziecko,

10 lat – 1 dziecko,

11 lat – 2 dzieci,

12 lat – 1 dziecko,

15 lat – 2 dzieci,

17 lat – 1 dziecko.

W roku 2006 planuje się uruchomienie 3 mieszkań Rodzinkowych. Znajdzie w nich schronienie 27 dzieci.

Stażyci, praktykanci, wolontariusze

W 2005 roku w Ośrodku Pomocy Dzieciom i Rodzinie staż odbywało **16** osób, w ramach przygotowania zawodowego – **1** osoba, w ramach „Programu integracji społeczno-zawodowej dla długotrwale bezrobotnych” – **2** osoby, w ramach robót publicznych – **9** osób. Wymienione osoby zostały skierowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Rudzie Śląskiej.

Praktykę pedagogiczną odbywało **12** osób. Regularnie w prowadzeniu zajęć z dziećmi brało udział **18** wolontariuszy.

W 2005 roku Sąd skierował do Ośrodka **17** osób celem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy.

Środki pozyskane od sponsorów

W 2005 roku Ośrodek pozyskał darowizny w postaci rzeczowej i finansowej:

- darowizny rzeczowe między innymi: projektor multimedialny, komputer, artykuły spożywcze, środki chemiczne, artykuły sportowe – ogólna wartość: **16 497,87 zł**,
- środki finansowe przeznaczone na sfinansowanie kolonii dla dzieci uczęszczających do Świetlicy Socjoterapeutycznej w Chebziu oraz na zakup odzieży dla dzieci przebywających w Hoteliku – ogólna kwota: **3 2720 zł**.

Pracownicy systematycznie doskonalili swoje umiejętności zawodowe uczestnicząc między innymi w:

- studiach podyplomowych „Psychokorekcja zaburzeń zachowania dzieci i młodzieży” prowadzonym przez Uniwersytet Śląski w Katowicach (3 kierowników świetlic, 1 wychowawca),
- studiach podyplomowych z zakresu zarządzania i organizacja pomocy społecznej (kierownik Placówki Interwencyjno-Socjalizacyjnej)
- szkoleniu na temat metod pomocy dzieciom z rodzin alkoholowych (2 wychowawców),
- warsztatach „Jak pracować z trudnym klientem” (1 wychowawca),
- szkoleniu „Szkoła dla Wychowawców – jak mówić żeby dziecko nas słuchało, jak słuchać, żeby dziecko do nas mówiło” cz. I i cz. II, prowadzonych przez psychologów Punktu Konsultacyjnego OPDziR (cały zespół pracowników świetlic),
- szkoleniu z zakresu systemowej terapii rodzin(4 psychologów),
- szkoleniu z zakresu psychoterapii psychodynamicznej (3 psychologów),
- Studium Przeciwdziałania Przemocy (1 psycholog),
- Szkoleniu z zakresu rodzinnej opieki zastępczej (4 psychologów)
- III Ogólnopolskiej Konferencji Socjoterapii zorganizowanej przez Sekcję Socjoterapii Polskiego Towarzystwa Psychologicznego (2 kierowników świetlic),
- Konferencjach - na temat FAS (2 psychologów), wykorzystania seksualnego dzieci (1 psycholog).

3. **Rodzinny Dom Dziecka nr 1** w Rudzie Śląskiej - Bielszowicach przy ul. Broniewskiego 8 - placówka opiekuńczo-wychowawcza, w której opiekę znalazło w roku sprawozdawczym **14** dzieci.
4. **Rodzinny Dom Dziecka nr 2** w Rudzie Śląskiej - Halembie przy ulicy Leśnej 18 - placówka opiekuńczo-wychowawcza, w której opiekę znalazło **11** wychowanków.
5. **Rodzinny Dom Dziecka nr 3** w Rudzie Śląskiej – Goduli przy ul. Doroszewskiego 4. Jest pierwszą placówką utworzoną w oparciu o przepisy samorządowe. Do końca 2005 roku przebywało w niej **5** dzieci.

6. **Ośrodek Adaptacyjny dla Dzieci Niepełnosprawnych w Rudzie Śląskiej** - Bykowinie, ul. W. Stwosza 1. Ośrodek przeznaczony jest dla dzieci niepełnosprawnych w wieku od 1 do 12 roku życia.

W okresie od 01.01.2005r. do 31.12.2005r. rzeczywista liczba korzystających z usług – **46** dzieci.

Liczba osobodni wykonanych 6 693.

Pobyt, wyżywienie oraz usługi opiekuńcze i rehabilitacyjne w Ośrodku są bezpłatne.

Ośrodek Adaptacyjny jest placówką opiekuńczo-wychowawczą wsparcia dziennego, realizującą cele i zadania określone w przepisach ustawy o pomocy społecznej oraz przepisach wydanych na jej podstawie w szczególności wspomaga rodzinę wychowującą dziecko niepełnosprawne w zakresie prowadzenia rehabilitacji dziecka, opieki pedagogicznej.

7. **Dzienny Dom Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej – Nowym Bytomiu, ul. Markowej 20a**
Dom przeznaczony jest dla 44 pensjonariuszy. W okresie od 01.01.2005r. do 31.12.2005r. wykorzystano średnio 42 miejsca. Rzeczywista liczba korzystających z usług w okresie sprawozdawczym - **56** osób. Osobodni wykonane 11891.

Pensjonariusze pokrywają koszty wyżywienia, w wysokości dziennej stawki żywieniowej, która wynosiła 4,00 zł. Pensjonariusze korzystający z Dziennego Domu, są ludźmi starszymi schorowanymi w związku z tym umożliwia się im korzystanie z porady lekarskiej oraz zleconej przez lekarza rehabilitacji.

W 2000 roku rozpoczął działalność Klub Seniora. Do klubu uczęszczają 23 osoby. Spotkania odbywają się w każdy czwartek w godzinach od 15⁰⁰ do 18⁰⁰. Działalność klubu ma na celu przede wszystkim integrację ludzi samotnych. Dla członków Klubu organizowane są zajęcia terapeutyczne grupowe i indywidualne, dostosowane do możliwości i zainteresowań.

Są to: kinezyterapia, ćwiczenia grupowe o charakterze ogólnousprawniającym i ogólnoregeneracyjnym, ćwiczenia relaksacyjne i rozluźniające, gry stolikowe (gra w karty, gra w szachy, gry planszowe), rozmowa, czytanie prasy, opowiadanie dowcipów, dyskusje np. przy czytaniu artykułów, gry, zabawy, konkursy, imprezy okolicznościowe, śpiew przy akompaniamencie, nauka piosenek, spotkania urodzinowe oraz wycieczki.

W czerwcu 2004r. została uruchomiona grupa wsparcia dla rodzin i opiekunów osób ze schorzeniem Alzheimera i Parkinsona - spotkania odbywały się w pierwszą środę miesiąca.

W 2005 roku z tej formy pomocy skorzystało 20 osób.

Od dnia 07.01.2002 została uruchomiona jadłodajnia. W okresie od 01.01.2004 r. do 31.12.2004 r. wydano 3.912 posiłków.

Dzienny Dom Pomocy Społecznej – Oddział w Rudzie Śląskiej – Rudzie ul. Kościelna 31.

Dom przeznaczony jest dla 28 pensjonariuszy. W okresie od 01.01.2005r. do 31.12.2005r. średnio wykorzystano 21 miejsc. Rzeczywista liczba korzystających z usług w okresie sprawozdawczym - 34 osoby. Wykonano 6325 osobodni.

Pensjonariusze pokrywają koszty wyżywienia według dziennej stawki żywieniowej, która wynosiła – 4,00 zł.

Dom pełni opiekę nad ludźmi, którzy ze względu na stan zdrowia, nieporadność życiową mają trudności w zorganizowaniu prac domowych. Przeważnie są to ludzie samotni, nierzadko o zmniejszonej sprawności psychoruchowej, a także o niskich dochodach.

Dom zapewnia podczas dziennego pobytu podstawowe świadczenia opiekuńcze, dwa posiłki oraz zleconą przez lekarza rehabilitację.

Przy Dziennym Domu funkcjonuje Klub Młodzieży Niepełnosprawnej „Świetlik”.

Spotkania odbywają się raz w tygodniu. Obecnie zapisanych jest 61 osób, średnio uczęszcza na zajęcia 25 osób. W ramach zajęć klubowych organizowane są gry i zabawy, zajęcia plastyczne i ruchowe. Młodzież bardzo chętnie uczestniczy w zajęciach klubowych, pomimo, że w dużej mierze są uczestnikami Warsztatu Terapii Zajęciowej.

Dzienny Dom Pomocy Społecznej realizuje cele i zadania określone w przepisach ustawy o pomocy społecznej oraz przepisach wydanych na jej podstawie, a w szczególności zapewnia dzienny pobyt, podstawowe świadczenia opiekuńcze, rekreacyjno - kulturalne oraz udział

w aktywnych formach współżycia osobom w wieku emerytalnym lub osobom o zmniejszonej sprawności psychoruchowej oraz znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

8. Warsztat Terapii Zajęciowej w Rudzie Śląskiej – Bykownie, ul. Plebiscytowa 12

Warsztat jest wyodrębnioną placówką pobytu dziennego. Przeznaczony jest dla 40 osób upośledzonych umysłowo w wieku od 16 do 40 roku życia. Na podstawie umowy z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych jego działalność finansowana jest ze środków tego funduszu.

W roku 2005 do Warsztatu uczęszczało **40** osób.

W celu zmniejszenia kosztów utrzymania Rodzinnych Domów Dziecka w Rudzie Śląskiej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej prowadził ich obsługę w zakresie spraw pracowniczych, działalności finansowo - księgowej, remontów oraz zakupów inwestycyjnych. Natomiast nad pozostałymi miejskimi jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej sprawuje nadzór w zakresie określonym w Statucie oraz zgodnie z upoważnieniem Prezydenta Miasta.

VIII. Sprawozdanie z prac remontowych przeprowadzonych w roku 2005

7.1. W siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej

1. W roku 2005 przeprowadzono w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej przy ul. Markowej 20 oraz sąsiednim budynku przy ul. Markowej 22 następujące prace remontowe:
  - częściowa wymiana stolarki okiennej – wartość **34 539,95 zł,**
  - prace remontowe ogólnobudowlane pomieszczeń I piętra budynku przy ul. Markowej 20 – wartość **100 940,99 zł,**
  - wykonanie instalacji elektrycznej ww. pomieszczeń – wartość **9 303,31 zł,**
  - prace remontowe ogólnobudowlane pomieszczeń pozyskanych na parterze budynku przy ul. Markowej 20 oraz w części parteru budynku przy ul. Markowej 22 – wartość **27 189,32 zł,**
  - remont korytarza w budynku przy ul. Markowej 22 – malowanie ścian i sufitu, wymiana drzwi do pomieszczeń biurowych, wymiana drzwi wejściowych – wartość **11 511,13 zł,**

- wykonanie systemu alarmowego w budynku przy ul. Markowej 20 – wartość **5 292,36 zł**,
- montaż szyb wzmocnionych folią antynapadową w kasie MOPS – wartość **2 464,40 zł**,
- montaż żaluzji pionowych w pomieszczeniach biurowych – wartość **11 224,24 zł**,
- wykonanie robót teletechnicznych związanych z rozbudową wewnętrznej instalacji telefonicznej spowodowaną sukcesywnym pozyskiwaniem nowych pomieszczeń oraz przystosowanie domofonów do potrzeb MOPS, wykonanie wymaganych zmian w instalacji telefonicznej w budynku przy ul. Markowej 22, rozbudowa centrali telefonicznej, montaż modułu GSM – wartość **13 537,12 zł**,
- rozbudowa instalacji sieci strukturalnej – doprowadzenie sieci komputerowej do pomieszczeń pozyskanych w ciągu roku, wyposażenie sieci w dodatkowe urządzenia zabezpieczające – wartość **14 849,51 zł**,
- wyodrębnienie części instalacji alarmowej w celu uniezależnienia od pozostałych użytkowników oraz wymiana akumulatora w budynku przy ul. Markowej 22 – wartość **2 353,32 zł**,
- wymiana opraw oświetleniowych w pomieszczeniach biurowych i korytarzu budynku przy ul. Markowej 22 – wartość **7 200,00 zł**,

2. Ponadto w 2005 roku :

- dokonano przeglądu i napraw bieżących gaśnic – wartość **401,38 zł**,
- zlecono wykonanie kosztorysu inwestorskiego dotyczącego robót remontowych I piętra budynku przy ul. Markowej 20 – wartość **1 403,00 zł**,
- wniesiono opłatę przyłączeniową do GZE S.A. zgodnie z warunkami przyłączenia do sieci oraz umową przyłączeniową - wartość **4 163,25 zł**,
- zlecono wykonanie dokumentacji powykonawczej instalacji elektrycznej w budynku przy ul. Markowej 20- wartość **2 500,00 zł**
- zlecono wykonanie projektu budowlano – wykonawczego ocieplenia budynku przy ul. Markowej 20 wraz z wymianą instalacji c.o. oraz adaptacją pomieszczeń w piwnicy na salę konferencyjną – wartość **23 000,00 zł**.

Łączny koszt robót remontowych przeprowadzonych w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i robót towarzyszących w roku 2005 wyniósł: **271 873,28 zł**.

7.2. W siedzibach Pracowników Socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej

W roku 2005 siedzibach Sekcji Pracowników Socjalnych wykonano następujące prace remontowe:

1. W siedzibie Pracowników Socjalnych w Rudzie Śląskiej – Bykownie , ul. Kowalskiego 1a:
  - dokończenie prac remontowych rozpoczętych w roku poprzednim, roboty wykończeniowe (wzniesienie ścianek działowych, wykonanie posadzek ceramicznych i PCV, wykonanie okładzin ceramicznych w toalecie, roboty malarskie),
  - przystosowanie instalacji elektrycznej do nowo utworzonych pomieszczeń wraz z wymianą tablicy rozdzielczej i montażem bezpieczników typu S,

na kwotę: **21 595,29 zł**

2. W siedzibie Pracowników Socjalnych w Rudzie Śląskiej – Goduli, ul. Przedszkolna 6:
  - zmiana układu pomieszczeń w związku z pozyskaniem dodatkowych powierzchni biurowych (roboty rozbiórkowe, wyburzeniowe; wykonanie nowej instalacji kanalizacyjnej; niezbędne przeróbki instalacji wodociągowej; wzniesienie ścian działowych; osadzenie okien PCV; ułożenie posadzek ceramicznych i okładzin ceramicznych ściennych; roboty malarskie),
  - dostosowanie instalacji elektrycznej do nowego układu pomieszczeń,
  - przeglądy instalacji gazowej i przewodów kominowych,

na kwotę: **56 756,71 zł**

3. W siedzibie Pracowników Socjalnych w Rudzie Śląskiej – Halembie, ul. Solidarności 7:
  - przesunięcie i wymiana drzwi wejściowych,
  - wydzielenie wiatrołapu,
  - wydzielenie punktu wydawania decyzji,
  - zagospodarowanie pomieszczenia gospodarczego na toaletę ogólnodostępną,

na kwotę: **10 068,84 zł**

4. W siedzibie Pracowników Socjalnych w Rudzie Śląskiej – Kochłowicach, ul. Tunkla 1:
  - wymiana drzwi wejściowych,
  - malowanie pomieszczeń,

na kwotę: **4 880,00 zł**

5. Ponadto w różnych siedzibach Pracowników Socjalnych wykonano drobne prace teletechniczne polegające na usuwaniu bieżących usterek oraz rozbudowie wewnętrznej instalacji telefonicznej na łączną kwotę **936,35 zł**.

Łączny koszt robót przeprowadzonych w **siedzibach Sekcji Pracowników Socjalnych** w roku 2005 wyniósł: **94 237,19 zł**

7.3. W mieszkaniach wspólnotowych w Rudzie Śląskiej

W 2005 roku wykonano następujące prace remontowe w mieszkaniach wspólnotowych:

1. Ruda Śląska – Nowy Bytom, ul. Niedurnego 93/1 i 93/2:
  - instalacja 2 wodomierzy wody zimnie służących do rozliczeń z zarządcą budynku oraz 1 wodomierza wody ciepłej służącego do rozliczania pomiędzy mieszkaniami zużycia ciepłej wody użytkowej oraz konieczne w związku z montażem wodomierzy przeróbki instalacji wodociągowej

na kwotę: **418,93 zł**
2. Ruda Śląska – Brzegów, ul. Bytomska 34:
  - montaż żaluzji antywłamaniowej przy przeszklonych drzwiach PCV w pokoju dziennym

na kwotę: **770,00 zł**
3. Ruda Śląska – Ruda, ul. Matejki 9:
  - wymiana dwufunkcyjnego pieca centralnego ogrzewania,
  - malowanie części pomieszczeń,

na kwotę: **5 200,90 zł**
4. Ruda Śląska- Bielszowice, ul. Piernikarczyka 6/202:
  - roboty tynkarskie, malarskie i instalacyjne przed zasiedleniem mieszkania pozyskanego z zasobów GSM „Luiza”,

na kwotę: **2 461,00 zł**

Łączny koszt robót przeprowadzonych w **mieszkaniach wspólnotowych** wyniósł: **8 850,83 zł**

7.4. W Rodzinnych Domach Dziecka w Rudzie Śląskiej

W roku 2005 wykonano następujące prace remontowe w obiektach Rodzinnych Domów Dziecka:

1. Rodzinny Dom Dziecka w Rudzie Śląskiej – Bielszowicach, ul. Broniewskiego 8:

- usunięcie awarii instalacji kanalizacyjnej na piętrze powodującej zalewanie pomieszczeń parteru,
- ułożenie okładzin ceramicznych na ścianach i posadzce łazienki,
- roboty malarskie różnych pomieszczeń,
- montaż ogrodzenia na terenie posesji,

na kwotę: **11 075,22 zł**

2. Rodzinny Dom Dziecka w Rudzie Śląskiej – Halembie, ul. Leśna 18:

- wymiana drzwi wejściowych i wewnętrznych,
- renowacja parkietu,

na kwotę: **9 025,00 zł**

3. Rodzinny Dom Dziecka w Rudzie Śląskiej – Goduli, ul. Doroszewskiego 4:

- roboty remontowe obejmujące ułożenie paneli podłogowych w pokoju dziennym i holu,
- wykucie dodatkowego otworu drzwiowego pomiędzy kuchnią a pokojem dziennym,
- wymiana drzwi wejściowych,
- malowanie pomieszczeń ze szpachlowaniem,

na kwotę: **32 100,22 zł**

Łącznie w roku 2005 wykonano prace remontowe na sumę: **32 100,22 zł**

7.5. W Ośrodku Pomocy Dzieciom i Rodzinie w Rudzie Śląskiej

W roku 2005 wykonano następujące prace remontowe:

- remont i modernizacja pomieszczeń użytkowych OPDziR w Rudzie Śląskiej – Rudzie przy ul. Bujoczka 12 na kwotę **102 400,89 zł**,
- remont i modernizacja placówki interwencyjnej wraz z elementami wyposażenia w meble biurowe i do zabudowy na kwotę **119 811,45 zł**,
- remont i modernizacja pomieszczeń mieszkalnych na potrzeby placówki socjalizacyjnej w Rudzie Śląskiej – Bielszowicach, przy ul. Chroboka na kwotę **58 659,94 zł**,

- remont i modernizacja pomieszczeń mieszkalnych na potrzeby placówki socjalizacyjnej w Rudzie Śląskiej – Rudzie przy ul. Plac Chopina na kwotę **58 232,33 zł.**

Łącznie na kwotę 339 104,61 zł

IX. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej na rok 2006

Rozeznanie w zakresie potrzeb na świadczenia pomocy społecznej jest sporządzane corocznie przez pracowników socjalnych, w oparciu o posiadaną wiedzę na temat sytuacji życiowej rodzin korzystających aktualnie z pomocy oraz prognozowanych potrzeb na rok następny.

Zgodnie z rozeznaniem poczynionym przez pracowników socjalnych w roku 2006 skorzysta łącznie około **4 500** rodzin.

Najczęstszym powodem ubiegania się rodzin o świadczenia z pomocy społecznej było w roku 2005: ubóstwo (3915 rodzin), bezrobocie (3032 rodziny), niepełnosprawność (1560 rodzin) i długotrwała choroba (930 rodziny) oraz bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych (721 rodzin). Pogarsza się również sytuacja materialna rodzin korzystających ze świadczeń w latach ubiegłych - głównie z powodu długotrwałego bezrobocia.

Wśród rodzin obejmowanych pomocą **2 624** to rodziny z dziećmi, w tym w **316** rodzinach wychowuje się powyżej trójki dzieci.

Plan finansowy na rok 2006

Zadania własne gminy – obowiązkowe

Lp.	Forma świadczenia	Liczba gospodarstw domowych	Liczba świadczeń	Koszt jednego świadczenia	Łączny koszt
1.	Schronienie	48	288	500-600zł	158 400 zł
2.	Posiłek	250	30 000	3 zł	90 000 zł
3.	Posiłek dzieci do 100% kryterium	1 870	374 000	3,5 zł	1 309 000 zł
4.	Żywnienie na półkoloniach do 100% kryterium	400	4 000	5-7 zł	24 000 zł
5.	Żywność	360	2 000	os. sam. 180 zł	360 000 zł
		1 650	7 000	w rodz. 150 zł	1 050 000 zł
6.	Odzież	750	750	os. sam. 100 zł raz w roku	75 000 zł
		3 250	3 250	w rodz. 100 zł na miesiąc	325 000 zł
7.	Leczenie	6 270	70	2 000 zł	140 000 zł
8.	Zdarzenia losowe	25	25	od 1 000 zł do 2 000 zł	37 000 zł
9.	Opal	2 800	3 500	od 200zł do 400zł	1 050 000 zł
10.	Pogrzeb	40	40	1 600 zł	64 000 zł
11.	Środki czystości	2 000 osób	4 000	10 zł na osobę na miesiąc	40 000 zł
12.	Remonty mieszkań w sytuacjach zagrażających życiu i zdrowiu	40	40	1 000 zł	40 000 zł
13.	Usamodzielnienie bezdomnych	20	20	1 500 zł	30 000 zł
14.	Bilety kredytowane	10	10	50 zł	500 zł

Łącznie 4 792 900 zł

Usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze przyznawane są osobom, które z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności wymagają pomocy innych osób. Usługi obejmują pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, pielęgnację zalecaną przez lekarza, a także zapewnienie kontaktu z otoczeniem.

Forma usług	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba świadczeniobiorców	Liczba świadczeń (w godz.)	Wartość
Specjalistyczne usługi opiekuńcze (pielęgnacja)	113	125	113	32 544	211 536 zł
Usługi opiekuńcze	275	295	280	80 640	484 464 zł
Całodobowa pielęgnacja	5	5	5	1 800	72 000 zł
Razem 768 000 zł					

Powyższa tabela przedstawia kalkulację szczegółową do planu potrzeb w zakresie środków na usługi opiekuńcze w ramach zadań własnych gminy na 2006 rok i została sporządzona na podstawie obowiązujących w 2005 r. cen usług, które wynoszą:

- cena 1 godziny specjalistycznych usług opiekuńczych - pielęgnacja - **6,50 zł**
- cena 1 godziny usług opiekuńczych - **6,00 zł**

Natomiast plan całodobowej pielęgnacji został obliczony na podstawie zaplanowanej ceny na 2006 rok 1 osobodnia usług całodobowych w wysokości **40 zł**.

Forma usług	Liczba rodzin	Liczba świadczeń (w godz.)	Wartość
Usługi opiekuńcze w formie treningów	18	9 504	144 000 zł

Kalkulacja do planu została sporządzona na podstawie obowiązującej w 2005 roku ceny usług opiekuńczych w formie treningu w prowadzeniu gospodarstwa domowego w rodzinach niewydolnych, która wynosi **15 zł**.

Dodatki mieszkaniowe

W budżecie gminy na 2006 rok przyznano na wypłatę dodatków mieszkaniowych **8 514 720 zł** (w tym 3 600 zł na opłaty pocztowe).

Zadania własne gminy – nieobowiązkowe

Lp.	Forma świadczenia	Liczba gospodarstw domowych	Liczba świadczeń	Koszt jednego świadczenia	Łączny koszt
1.	Remont mieszkania	200	200	200 zł	40 000 zł
2.	Zasilek celowy specjalny na leki, drobny sprzęt reab.	500	2 000	do 300zł na kwartał	600 000 zł
3.	Opłaty mieszkaniowe	1 480	2 900	do 100zł miesięcznie	290 000 zł
4.	Energia elektryczna	450 osób	450	os. sam. 60 zł	27 000 zł
		5 200 osób	10 000	w rodz. 30 zł	300 000 zł
5.	Kolonie dla dzieci i młodzieży	300	300	500 zł	150 000 zł
6.	Sprzęt gospodarstwa domowego	100	100	200 zł	20 000 zł
7.	Ekonomiczne usamodzielnienie	5	5	1 000 zł	5 000 zł
8.	Wyżywienie w przedszkolach od 100% do 150% kryterium	310	1 500	80 zł miesięcznie	120 000 zł
	Wyżywienie w Ośrodkach Kuratorskich do 150% kryterium	45	360	80 zł miesięcznie	28 800 zł
9.	Podręczniki i art. szkolne	150	150	120 zł	18 000 zł
10.	Dożywianie dzieci w szkołach 100-150% kryterium	400	80 000	3.5 zł	280 000 zł
11.	Posiłek dla osób o których mowa w ustawie o ochronie zdrowia psychicznego	95	9 500	3 zł	28 500 zł
12.	Pomoc dla repatriantów	1	1	10 000 zł	10.000 zł
13.	Bilety kom. miejskiej	270	1 000	50 zł	50 000 zł

14.	Wodomierze	300	300	80 zł	24 000 zł
	Liczniki energii elektr.	320	320	80 zł	25 600 zł
	Gaz	1 120	2 000	30 zł	60 000 zł
15.	Żywność przy przekroczonym dochodzie (talony)	75	200	200 zł	40 000 zł

Łącznie 2 116 900 zł

Program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na 2006r.

Z rozeznania przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej potrzeb na 2006 rok wynika, że pomocy w formie dożywiania wymaga **4 223 osób**, w tym:

- **2 507** uczniów szkół podstawowych i gimnazjów,
- **215** uczniów szkół ponadgimnazjalnych,
- **1 311** dzieci młodszych i osób dorosłych,
- **190** osoby starsze, chore i niepełnosprawne

z rodzin spełniających kryterium dochodowe określone w Ustawie z dnia 29.12.2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Ogółem potrzeby na realizację programu wynoszą **2 136 875 zł**, w tym na dożywianie **1 628 550 zł**, na doposażenie punktu wydawania posiłków **36 365 zł**, zasiłki na zakup posiłków i żywności **471 960 zł**

W budżecie Miasta przewidziano kwotę **1 309 000 zł** i sporządzono wniosek do Wojewody Śląskiego o dofinansowanie zadań własnych gminy w wysokości **827 875 zł**

Zadania własne gminy o charakterze nieobowiązkowym będą realizowane w takim zakresie, na jaki pozwolą przyznane środki finansowe.

Zadania zlecone gminie

Środki finansowe zaplanowane w ramach zadań zleconych na rok 2006:

I.

1. Zasiłki stałe i pomoc w naturze dla **549** osób na kwotę **1 747 749 zł**,
2. Składki na ubezpieczenia zdrowotne – **129 289 zł**, w tym:
  - za **388** osób pobierających zasiłki stałe – **128 186 zł**,
  - za **6** osób wychodzących z bezdomności **662 zł**,
  - za **2** dzieci do 7 roku życia **441 zł**.

II. Usługi opiekuńcze realizowane w ramach zadań zleconych

Forma usług	Liczba gospodarstw	Liczba świadczeniobiorców	Liczba świadczeń	Wartość
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	70	74	27 000 godzin	240 000 zł

Kalkulacja do planu została sporządzona na podstawie obowiązującej w 2005 r. ceny specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, która wynosi **9,00 zł**.

Zadania własne powiatu

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania powiatu w- zakresie zapewnienia opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców oraz dzieciom niedostosowanym społecznie. Zadanie to głównie jest realizowane poprzez kierowanie dzieci do rodzinnych form opieki zastępczej. Rodzina zastępcza otrzymuje pomoc pieniężną na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka.

Potrzeby w zakresie świadczeń dla rodzin zastępczych wynoszą 2 752 609,64 zł.

Kwota stanowiąca podstawę do ustalenia pomocy pieniężnej dla rodzin zastępczych zamieszkałych na terenie Miasta i na usamodzielnienia wynosi **1621 zł**.

1. Pomoc pieniężna dla rodzin zastępczych dla **215** osób na kwotę **1 656 317,24 zł**.
2. Pomoc pieniężna na usamodzielnienia dla **6** osób na kwotę **29 178 zł**,
3. Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki dla **77** osób na kwotę **379 314 zł**,
4. Pomoc pieniężna na przyjęcia dzieci do rodziny zastępczej do wysokości 150% podstawy; pomoc w wysokości **2 431,50 zł** dla **50** dzieci na kwotę **121 550 zł**.
5. Planowanie nowych rodzin zastępczych w 2006 roku dla **50** dzieci na kwotę **293 288 zł**.
6. Pomoc pieniężna na skutek zdarzenia losowego. Pomoc pieniężna w wysokości do 50% podstawy, tj. **810,50 zł** dla **5** osób na kwotę **4 052,50 zł**,
  - okresowe świadczenie pieniężne do 50% podstawy tj. 810,50 zł dla **3** osób na kwotę **14 589 zł**,
  - pomoc w formie rzeczowej do 50% podstawy tj. 810,50 zł dla **3** osób na kwotę **2 431,50 zł**.
7. Rodziny zastępcze pełniące zadania pogotowia rodzinnego:
  - a) pomoc pieniężna na przyjęcie dzieci do wysokości 150% podstawy tj. **2 431,50 zł** dla **18** osób na kwotę **43 758 zł**,
  - b) pomoc pieniężna na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinie zastępczej o charakterze pogotowia rodzinnego dla **18** osób na kwotę **115 739,40 zł**,
  - c) nowe rodziny zastępcze pełniące zadania pogotowia rodzinnego – pomoc pieniężna na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w nowych rodzinach zastępczych pełniących zadania pogotowia rodzinnego na kwotę **68 082 zł** (10 dzieci x 972,60zł x 7 miesięcy),
  - d) pomoc pieniężna na przyjęcie dzieci do rodziny zastępczej o charakterze pogotowia rodzinnego do 150% podstawy tj. 2431,50 zł dla **10** osób na kwotę **24 310 zł**.

Rodziny zastępcze pełniące zadania pogotowia rodzinnego:

- a) umowy już zawarte

Wynagrodzenia rodzin zastępczych pełniących zadania pogotowia rodzinnego

2 269,40 x 12 miesięcy x 1 rodzina	27 232,80 zł
składki na ubezpieczenie społeczne	4 428,05 zł
składki na Fundusz Pracy	667,20 zł
Razem:	32 328,05 zł

- b) wynagrodzenia nowych rodzin – zawarcie umowy od 01.01.2006 r. – 2 rodziny

2 269,40 x 12 miesięcy x 2 rodziny	54 456,60 zł
składki na ubezpieczenie społeczne	8 856,11 zł
składki na Fundusz Pracy	1 334,40 zł

Razem: 64 656,11 zł

c) wynagrodzenie nowych rodzin zastępczych niespokrewnionych zawodowych – 1 rodzina

1 864,15 zł x 9 miesięcy 16 777,35 zł

składki na ubezpieczenie społeczne 3 139,04 zł

Razem: 19 916,39 zł

Potrzeby w zakresie świadczeń pomocy społecznej dla dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych poza Rudą Śląską.

1. Pomoc pieniężna dla **20** dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych poza Rudą Śląską – dane szacunkowe:

– pomoc pieniężna dla rodzin zastępczych dla **20** osób na kwotę **212 761,80 zł**.

2. Pomoc pieniężna dla nowych dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych poza Rudą Śląską:

– pomoc pieniężna na przyjęcie dzieci do rodziny zastępczej do wysokości 150 % podstawy tj. **2 431,50 zł** dla **20** dzieci na kwotę **48 630 zł**,

– pomoc pieniężna dla rodzin zastępczych dla **20** osób na kwotę **202 625 zł** (15 dzieci x 972,60zł x 10 miesięcy; 5 dzieci x 1 134,70 zł x 10 miesięcy).

Razem: 464 016,80 zł

Potrzeby w zakresie świadczeń pomocy społecznej na placówki opiekuńczo – wychowawcze.

1. Pomoc pieniężna na usamodzielnienia:

– pomoc pieniężna dla wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych pochodzących z Rudy Śląskiej dla **7** osób na kwotę **38 904 zł**,

2. Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki:

– pomoc pieniężna dla wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych dla **25** osób na kwotę **133 732,50 zł**.

3. Pomoc rzeczowa dla **9** usamodzielnianych wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych na kwotę **43 767 zł**.

4. Pomoc rzeczowa dla **14** usamodzielnianych wychowanków z rodzin zastępczych na kwotę **68 082 zł**.

Razem: 216 403,50 zł

Placówki 2006 r.:

32 dzieci przebywających w placówkach	844 800 zł
10 dzieci planowanych do umieszczenia w placówkach	264 000 zł
Razem:	1 108 800 zł

Dowóz dzieci do placówek opiekuńczo – wychowawczych, w tym interwencyjnej 7 500 zł.

Potrzeby w zakresie świadczeń pomocy społecznej – Ośrodek Opiekuńczo – Wychowawczy dla Dzieci w Gliwicach

25 dzieci przebywających w placówce	652 500 zł,
5 dzieci planowanych do umieszczenia	130 500 zł,
Razem	783 000 zł

Potrzeby w zakresie ubezpieczenia zdrowotnego dzieci przebywających w placówkach

32 dzieci na kwotę 14 169,60 zł.

Domy Pomocy Społecznej

Kalkulacja wraz ze szczegółowym uzasadnieniem dotyczy mieszkańców, którzy są umieszczeni w domach pomocy od 01.01.2004 r. oraz osób, które będą umieszczane w 2006 r. – dane szacunkowe.

Potrzeby w roku 2006 na utrzymanie Domów Pomocy Społecznej kształtują się następująco:

1. Dom Pomocy Społecznej „Senior”,

- przewidywana liczba osób do przyjęcia – **20,**
- pełny koszt 1 miejsca – **2 287,10 zł,**
- odpłatność gminy średnio **1 600 zł**

umieszczonych po 01.01.2004 r. **34** osoby x **1 600 zł** x **12** miesięcy = **652 800 zł**

planowanych do umieszczenia **20** osób x **1 600 zł** x **12** miesięcy = **384 000 zł**

2. Dom Pomocy Społecznej „Święta Elżbieta”,

- przewidywana liczba osób do przyjęcia – **15,**
- pełny koszt 1 miejsca – **1 843,02 zł,**

- odpłatność gminy średnio **1 100 zł**
umieszczonych po 01.01.2004 r. **17 osób x 1 100 zł x 12 miesięcy = 224 400 zł**
planowanych do umieszczenia **10 osób x 1 100 zł x 12 miesięcy = 132 000 zł**

3. Dom Pomocy Społecznej dla kobiet przewlekle psychicznie chorych

- przewidywana liczba osób do przyjęcia – **2**,
- pełny koszt 1 miejsca – **1 707,10 zł**,
- odpłatność gminy średnio **1 400 zł**
umieszczonych po 01.01.2004 r. **1 osoba x 1 400 zł x 12 miesięcy = 16 800 zł**
planowanych do umieszczenia **2 osoby x 1 400 zł x 12 miesięcy = 33 600 zł**

4. Dom Pomocy Społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie

- przewidywana liczba osób do przyjęcia – **0**,
- pełny koszt 1 miejsca – **1 755,42 zł**,
- odpłatność gminy średnio **1 755,42 zł**
umieszczonych po 01.01.2004 r. **2 osoby x 1 755,42 zł x 12 miesięcy = 42 130 zł**
planowanych do umieszczenia **2 osoby x 1 755,42 zł x 12 miesięcy = 42 130 zł**

5. Dom Pomocy Społecznej Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek dla Niepełnosprawnych „Najświętsze Serce Jezusa”

- przewidywana liczba osób do przyjęcia – **2**,
- pełny koszt 1 miejsca – **1 754,63 zł**,
- odpłatność gminy średnio **1 500 zł**
umieszczonych po 01.01.2004 r. **1 osoba x 1 500 zł x 12 miesięcy = 18 000 zł**
planowanych do umieszczenia **2 osoby x 1 500 zł x 12 miesięcy = 36 000 zł**

Inne powiaty

- przewidywana liczba osób do przyjęcia – **21**,
- pełny koszt 1 miejsca średnio – **2 066 zł**,
- odpłatność gminy średnio **1 400 zł**
umieszczonych po 01.01.2004 r. **28 osób x 1 400 zł x 12 miesięcy = 470 400 zł**
planowanych do umieszczenia **20 osób x 1 400 zł x 12 miesięcy = 336 000 zł**

